

Mohácsi Hírlap

Szerkesztőség: Mohács, Radnóti ltp. 3. Tel.: (69) 322-674, fax: (69) 311-733

Megjelenik kéthetente

Ára: 40 Ft

Karácsony

A világ nagyobb része felekezeti hovatartozás és hitbéli meggyőződés nélkül december 25-én ünnepel. A keresztények Krisztus születésére emlékeznek, míg a világ többi népe vérmérsékletük szerint ünnepelnek.

Karácsony nyilvános ünneplése 313 után kezdődött el a nyugati egyházban. Nagy Constantinus római császár ekkor emelte államvallássá a korábban üldözött és a katakombákban bujdosó új hitet, azaz a kereszténységet. A keleti egyházban a karácsony megünneplése Chrysostomus nevéhez fűződik, aki először 388 körül hívta híveit ünnepi istentiszteletre, hogy így emlékezzenek meg a betlehemi istállóban született gyermekről. Ez az új hit a felvilágosodás koráig rendkívüli szerepet játszott elsősorban Európa embereinek életében. Egyik legfontosabb mozgó erő volt, amely erkölcsi magatartásában, szokásaiban, kultúrájában, sőt a művészetekben is jelentősen befolyásolta. S ez lemérhető a ránk maradt építészeti, festészeti és grafikai alkotásokból.

A karácsony ünneplésének belső és külső formái vannak. A belső formát a személyes hitbizonyosság

mélysége és megtapasztalása adja. Évszázadokon át ez az őszinte hit tartotta és tartja ma is az embereket, népeket —

legalább évente egyszer, egy pár órára — békességben összekötve.

(Folytatás a 2. oldalon)

A TARTALOMBÓL

- A kötelező pénztárgép használatáról (2)
- Csodára várva (3)
- A helyi adókról (4)
- Az ombudsman gyökeres változást kér (5)
- Vers, próza, képzőművészet (6)
- Jubileum a múzeumban (7)
- Szülőföld és haza, nemzet és állam (8)
- Ötletek, javaslatok karácsonyra (9)
- Magyar- és németnyelvű keresztretjvény (10)
- A szerkesztőség postájából (11)
- Sport (12)

Mindenki karácsonyfája ...

Sietünk, már nem halasztjuk tovább! A Széchenyi téren felállított fenyőn, a fenyvek villogása megállásra készlet. Ne menj el mellette! ... a Tied is! Mindenkié!

Csak csend! Jó ez a csend! Körülvesz, átölel akár, mint a

frissen hullott hó. Állunk csöndben és behunyt szemmel látunk túl a láthatáron. Már csak sóhajtásnyira vagyunk a karácsonytól! Gyertyafény és vaníliaillat! Békesség, szeretet!

(Folytatás a 2. oldalon)

Elismerés környezetvédelmi tevékenységért

Budapesten, a Hélia Hotelben 1995. december 6-án Baráth Etele, az országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának elnöke kiosztotta az ez évi „Ipar a környezetért” okleveleket és érmeiket.

Környezetvédelmi és Városvédő egyesületek küldöttei is.

A további erőfeszítésekhez reméljük hitet és biztatást ad az országos értékelés.

Térségünk környezetvédelmének fejlesztéséhez,

Heródesek kora

Jön a fehér karácsony. A gyermek még nem született meg. Heródes vérgőzös katonái azonban már tapossák a friss havat. Készek a gyilkosságra. Tátott pófával fújják el az ünnepre váró gyertyát, verik szét az asztalt. Kapcsolják ki az ünnepi fényt. Vicsorog a hatalom, Minek ide ünnep? Fagyosan húzódik össze a madár, gubbaszt a család a kihunyo kályha mellett. S magában álldogáló olajkályha nem ont meleget. Heródes katonái degeszre tömött zsebbel őrzik az olajmafíát. Kuncsorgó szegények a segélyosztó ablakoknál. Megalázottan várják az ajándékot: fát, szenet, olajat a tűzre, ennivalót a fénytelen karácsonyi asztalra. Heródesék üdülnek. Sielnek Európa

síparadicsomaiban. Tobzónak az év minden napján. Nincs szükségük ünnepre, nincs érzékük a szeretetet hozó Kisded áldásának befogadására. Lélektelenül kapcsolják ki a villanyt, a fűtést, telepítik ki a fizetésképtelen családokat. Mert Heródesék társadalmában természetes, hogy szegények is vannak, és legtermészetesebb, hogy övök az ország és a hatalom. A dicsőség azonban mégsem az övök. A dicsőség mégis a Gyermeke, a nyomorban született Kisdedé, akinek születését Heródes sem volt képes megakadályozni, mert a diktátor vérgőzös hatalma sem húzhatta keresztbe a Megváltó eljövételét.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ép testben ép lélek

Amíg életkorunk nem „előrehaladott”, azaz még ifjak, javakorbeliek vagyunk, nem törődünk annyit egészségünkkel, — mert jóesetben az még adott. Könnyen veszünk az akadályokat, nem roppognak az izületeink. Kevesebb alvással beérjük, jobban odafigyelünk a divat hívságaira. Nem gondolunk arra még, hogy minden mulandó, halandók vagyunk.

Hogy az egészség mekkora kincs, evvel leginkább akkor foglalkozunk, ha valamink fájni kezd, vagy közvetlen közelünkben betegedik meg valaki, s érezzük, látjuk következményeit. Ha nem velle született betegségről van szó, legtöbbet helyes életmód kialakításával tehetünk testi-lelki egészségünkért. Ha életünket mentesíteni tudjuk káros szenvedélyektől, étrendünket igyekezzünk normális nívón tartani, eleget mozgunk, nagy esélyünk van az egészséges életre. „Ép testben ép lélek” — tartja a szólás, s mennyire igaz! Kiegyensúlyozott embernek lelki élete is van, s valahol ennek a testi egészséggel összhangba kell (kellene) kerülnie. A prevenció (megelőzés) lényege, hogy

igyekezzünk karban tartani magunkat a fenti egyensúlyra törekedve. Am könnyebb erre receptet adni, mint a valóságban ezt elérni! Az élet nap mint nap nehézségek elé állít bennünket, meg kell vívniuk harcunkat vele. A stressz civilizációs ártalom, a csecsemőkortól halálig elkísér bennünket. Nem könnyű a megélhetés, munkanélküliség van, ezek a gondok örlik-morzsolják idegrendszerünket. Sok betegség pszichés eredetű.

Égig szöktek az árak, életfontosságú gyógyszerekért, élelmiszerekért, szolgáltatásért fizetnünk kell. Dr. Marosi Irén, az ANTSZ főorvosának kezdeményezésére komplex egészségvédő programot hirdettek 1995 nyarán. Lehetőséget kapott a lakosság arra, hogy térítésmentesen részt vegyen ezeken a vizsgálatokon. Kedvező időpontokban, korszoportoktól akár függetlenül is részt lehetett venni. Mire a sorok megjelennek, a vizsgálat már lezárul. Azu tán már az adatok értékelése, a tanulságok levonása marad hátra. A végleges értékelés előtt (tavaszra várható),

(Folytatás a 2. oldalon)

Baricz Imre környezetvédő munkájáért - Ipar a környezetért - elismerő oklevélben részesült.

A Mohácsi Vasöntöde képviselőjében Baricz Imre gyárigazgató vehette át — az országosan mindössze négy kiadott érem egyikét. Gratulálunk neki és az üzem dolgozóinak. A rendezvényre hivatalosak voltak a Mohácsi Kör-

teséhez, az iskolai oktatásban folyó ezirányú munka bővítéséhez — úgy ígérték — a szakmai szervezetek és hatóságok pályázati lehetőségek kimunkálásával tudnak hozzájárulni.

Elmélkedéseim karácsony előtt

Még itt vagyok, valameddig ...

Nézek egy virágot alulról, felülről, oldalról, középről. Mindig másként látom. Nem is próbálom már különböző nézetekből megközelíteni. Egyszerűen elfogadom; egy virág.

Van, mint Ő, a Teremtő. Rábízom magam egészen.

Repülök, vagy álmodok? Jó ez a testnélküli szabadság! Nem szédítenek mélységek, magasságok. Eltűntek a határok, viszonyítások, méretek. Örülök a levegő kékjének, hópihe táncának, fenyő zöldjének, illatának.

(Folytatás a 2. oldalon)

Rádió Mohács középhullámon az 1485 kHz frekvencián!

A Mohácsi Kereskedelmi és Iparkamara közleménye

A kötelező
pénztárgép-használatról

Az 1995. évi 100-as Magyar Közlönyben jelent meg a 24/1995. (XI. 22.) sz. Pénzügyminisztériumi rendelet, amely újra szabályozta a számla, egyszerűsített számla és nyugta adóigazgatási azonosítási rendszerét, valamint a kötelező pénztárgép-használatot. Megszigorította a számla, egyszerűsített számla és nyugta nyilvántartási rendszerét és kiterjesztette a kötelező pénztárgép-használatot. Az új szabályozás szerint a kötelező pénztárgép-használat a következők körébe tartozó üzleteket érinti:

1996. január 1.

Az üzletek működéséről szóló 6/1990. (IV. 5.) KeM rendelet 1. számú mellékletében foglalt I. Kiskereskedelem üzletkörébe tartozó valamennyi üzlet, kivéve a 72. Üzemanyag-töltő állomás üzletkörébe besorolt üzletek, melyeknél a pénztárgép használata 1996. július 2-től kötelező. Figyelemmel tehát a korábban már előírt kötelező pénztárgép-használatra, 1996. január 2-től a kötelezettség a következő üzletkörökkel bővül:

Általános áruház (kisáruház), ruházati kiskereskedelem, Textil és ruházati kisüzlet, cipő, bőráru üzlet, Vegyiáru kiskereskedelem, vegyiáru üzlete, drogéria és gyógynövény szaküzlet, kultúrcikk kiskereskedelem, bútor, lakberendezési kisüzlet, papír, írószerszám, könyv, zenemű, térkép, bélyeg kiskereskedelem, egyéb kiskereskedelem (egyéb szakboltok), bazáraruk üzlete, ajándéktárgy kereskedés, virágbolt, mezőgazdasági, méhészeti szaküzlet, termény- és takarmánybolt, hulladék és melléktermék üzlet, kegytárgy kereskedés, díszálat kereskedés, szexuális áru üzlete, tüzelő- és építőanyagok kiskereskedelem, tüzelő- és építőanyag telep.

A KeM rendelet I. számú mellékletében foglalt II. Vendéglátóipari üzletekből a cukrászdák (a vendéglátóipari üzletekből a többi üzletkörben már korábban kötelező volt a pénztárgép-használat).

KeM rendelet I. számú melléklet IV. Szolgáltatás üzletkörébe tartozó valamennyi üzlet:

Szolgáltató iroda, Ügynöki iroda (kereskedelmi

ügylet közvetítése), kölcsönző (fogyasztási cikkek és termelőeszközök kölcsönzése, sportpálya kölcsönzése, bérkocsizás, bérlovaglás), információs iroda, egyéb hálózati egységek, üvegviszaváltó üzletek, szórakoztató játékautomaták terme, kivéve a pénzgyerő automatákat.

KeM rendelet I. számú melléklet V. Kereskedelmi szálláshelyek (ide nem értve a fizető vendéglátóhelyet) üzletekből a:

I. Szálloda üzletkörébe tartozó valamennyi üzlet.

Fentiekén túlmenően ez időponttól kötelező a pénztárgép-használat a gyógyszer-tárakban is.

1996. július 1.

A KeM rendelet I. számú melléklet I. Kiskereskedelem-ből a 72. Üzemanyag-töltő állomás üzletkörébe tartozó valamennyi üzlet.

1997. január 1.

Az üzletek működéséről szóló 6/1990. (VI. 5.) KeM rendelet I. számú mellékletében foglalt valamennyi üzlet.

Fontos tudni, hogy a tervezet szerint továbbra sem kötelező a gépi nyugtaadás azokban az üzletekben:

ahol a nyugtaadás alól az Adóhivatal az ÁFA-törvény alapján felmentést adott, azon automatáknál, ahol nincs kezelőszemélyzet, továbbá az üzleten kívüli, illetve üzlethelyiséggel nem rendelkező (pl. vásároló) kereskedők esetében.

Javasoljuk az érintett kereskedőknek, hogy a pénztárgépet minél előbb szerezzék be, ugyanis a jelenleg hatályos rendelet szerinti kedvezményes pénztárgép beszerzésre (melynek mértéke számítógépalapú pénztárgépnél 50.000 Ft, egyéb egyszerű pénztárgépeknél 25.000 Ft) csak 1995. december 1-ig van lehetőség. A jelenlegi kedvezmény is csak akkor érvényesíthető, ha a megvásárolt pénztárgépet 1995. december 31-ig az üzletben üzembe is helyezték, tehát az adómemóriát a szerviz elindította, a gépet élesítette.

A 6/1995. (IV. 5.) KeM rendelet a kamara ügyfélszolgálatán megtalálható.

Címe: Mohács, Szabadság u.4-6. II. em.

Telefon/fax: 69/311-916.

Mindenki karácsonyfája ...

(Folytatás a címlapról)

A szeretet érték az egész emberiség számára! Mindenkié!

Érted is van, ne menj el mellette! Ne akarj nélküle élni! Csak csend! Jó ez a csend! Szükség az életre, a megélhetési kényszer kerül előtérbe, sajnos egyre több emberrel.

Békesség, szeretet! Ki merre, hol gyűjt gyertyát? Csillag, meleg szobában vagy egy félreeső hideg padon? Együtt? Egyedül? Együtt és mégis egyedül? Családban őszintén örülve, a testvérek, nagyszülők is? Vagy magányosan az ablaknál állva, nézve egy csillagot, az eltávozott hátha ott?

Békesség, szeretet! Hogyan készülünk rá, rejt-e valami különlegességet? Hordoz-e a kölcsönös megajándékozástól, valami csodát, békességet és szeretet!

Csak csend! Jó ez a csend! Adni öröm, amikor őszintén adunk, abban óhatatlanul benne foglaltatik a viszonzás! A legtöbb amit adhatunk a szeretet! A szeretetünket is adjuk, ami nem más, mint a másik iránt érzett törődésünk, felelősségünk és tiszteletünk. Sokan nem képesek, nem akarnak szeretni, — önzők — ők szeretve akarnak lenni!

Csak csend! Jó ez a csend! A megnevezhetetlen, megcsendülő csönd dimenziója.

A kised Jézus! rá gondolkunk, hogy általa megtisztuljunk. Várjuk, hogy a gondokon felülemelkedhessünk, mert mindenkinek szüksége van rá! Az imádságra is, hogy megszabaduljunk a mindennapok feszültséggel terhes világából.

Csak csend! Jó ez a csend! Ne szűnjön még a varázsa. Esdeklünk és kérünk, kised

Jézus! Kérünk, adj egészséget, hitet, békét és reményt! Egészséget, mert ha már az sincs, akkor minden elveszett. Hitet, hogy tenni tudjuk dolgainkat! Kised Jézus! — adj békét! Békét a körülöttünk lévő világban és adj nekünk belső békét! Békét, hogy ne ismétlődhesen meg az út Betlehemtől Golgotáig! Kérünk esdekelve, hogy adj reményt! — holnap már jobb lesz! Tápláld a belső tüzet bennünk, mely küzdésre biztat, mert néha elbukunk a már-már kibírhatatlan elviselésében.

Adj erőt mindannyiunknak!, hogy nyugodt alkotó napokat élhessünk. Segíts, hogy szorongásaink, gyötrelmeink megszűnjenek.

Zavarodott világban élünk, melyben sok a gyűlölet, kevés a szeretet. Napjainkban az ember egyre inkább elidegenedik önmagától és társaitól. Kérünk kised Jézus! add meg nekünk, hogy változtatni tudjunk tévitételeinkben. Adj a szívünkben több szeretet, bizalmat, hogy megszűnjön a gyanakvás, a gyűlölet és a bosszú!

Csak csönd! Jó ez a csönd! A csöndben, csöndesen kérnek és kérünk ... és mi mit teszünk?! Mindenki megteszi a tőle telhetőt? — beleborzongok a derengő lényegbe! Dideregve összehúzzuk kabátunkat és sietünk, mert már nem halaszthatjuk tovább! Kérünk, kérünk kised Jézus! Adj mindenkinek békés karácsonyt!

A gyönyörű fenyőfát a Pallér Kft. ajánlotta fel. A Marocco Kft. vágta ki és szállította a térre. Felállítását a tűzoltóság oldotta meg. A MOFA szerelte fel az égőket, a DEDÁSZ kötötte be az áramkörbe.

S.Á.

Heródesek kora

(Folytatás a címlapról)

A Megváltó ide is el fog jönni! Heródesek akarata ellenére is, még akkor is, ha már az anyaméhben ölik meg a gyermekét! „Az Élet él és élni akar!”

Megalázva, fázva, kismimizve, lenézve és kiszolgáltatva is! A kevésbé fényes karácsonyfák, a szegényes asztalok ellenére is, az egyet-

len helyiségben melegedők lelkébe mégis bekopog a Kised, mert Heródes katonáinak hatalma a lélekre nem terjedhet ki, mert a történelem tanúbizonysága szerint a heródesi hatalom mindig pusztulásra van ítélve!

BOLDOG KARÁCSONYT SZEGÉNYEK MAGYARORSZÁGA!

Lajdi Klára

Karácsony

(Folytatás a címlapról)

A karácsony ünneplése nem csupán két vagy három napra szorítkozik. Az előkészületek ideje — az advent — már négy héttel előbb kezdődik. A várakozás — amit az advent szó jelent — a hívőnek hitbeli, a nem hívőnek pedig a külsőségek előkészítését jelenti.

Az ünneplés külső formái jegyei közül az egyik legfontosabb a fenyőfa állítása. Ismereteink szerint idős Lucas Cranach metszette először rézbe a csillagokkal, gyertyákkal díszített fenyőt (1509). Alig egy évtizeddel később egy strassburgi kézirat említi a feldíszített fenyőfát. Valójában az 1800-as években kezd elterjedni az ünnepi fenyőfa állítása. Drezda-Berlin-Bécs útvonalon 1825 körül jutott el Magyarországra a Podmaniczky családhoz. Országosan 1840-től lett ismert és az ünnep kiegészítője. Az a fenyő lett az ünnep jelképe gyermekek és felnőttek öröme, melyről a költő így ír:

„Szép a fenyő télen-nyáron,
sose lepi dermedt álmom:
míg az ágán jég szikrázik;
üde zöldje csak pompázik.”

(Weöres Sándor)

A fenyőnek meg van a maga jelképi jelentése is. Az év minden szakában zöld tűlevelek az élet reményességét jelképezik. A csúcsban végződő fa-forma Isten felé mutat és így a kettő az örökélet reményességéről beszél. A gyertya — legyen az

hagyományos vagy elektromos — arra utal, hogy Betlehemben új fény született, a Világ világossága elérkezett. A gyertyafény jelképe annak a Jézusnak, aki az élet gazdagságát, fényét és szépségét adja az őt elfogadóknak, ugyanakkor nyitva tartja a kaput mindenki előtt. Alma és dió a betlehemi gyermek szimbólumai. Kezdetben a karácsonyfa díszek ehetőek voltak (papírba csomagolt alma, dió, sütemény, cukorka stb.). Később, 1850-től különböző üveg, porcelán, papír, textil díszek kerültek sorra, míg a 20. században fából készült népi iparművészeti termékek segítettek az ünnepi hangulat kifejezésében.

Végül az ajándékozásról is kell szólnom. Ez is szimbólum. Emlékeztet arra, hogy Jézusban Isten kézzelfoghatóan ajándékozta meg a világot. Ebből az következik, hogy karácsonyi ajándékozás nem csere-berét jelent, hanem benne van az is, hogy a világra jött ember emberibb világot akart és akar. Benne van az is, hogy a karácsonyi ajándékozás háromszoros öröm: örül az ajándékozó, örül a megajándékozott, és örülnek azok, akik a megajándékozott ünnepi izgalmát látják.

A világ karácsonya a hit és a szimbólumok sokasága között és által lesz ebben az esztendőben is megnyugvást, békét és örömet hozó kinek-kinek egyéni és családi életben is.

Dr. Lenkey István

A Kisfaludy Károly Gimnázium Vegyeskarának
KARÁCSONYI HANGVERSENYE

1995. december 18-án 17 órakor lesz
a Fogadalmi templomban

Elmélkedéseim karácsony előtt

(Folytatás a címlapról)

Játszom fehér ruhás angyalokkal, akiket Ő teremtett, mint engemet. Hiszek benne, ezért tett szabaddá.

A semmi és a minden között élünk — mi emberek — szorongásainkkal, lepkeszárnyú álmainkkal. Göröcsően kápszkodunk egymásba, illúziókba, mondvacsinált eszméinkbe. Készen kapott imákat mormolunk, szajkolunk. Így nem kell önállóan elmélkedni, felelősséget vállalni. Mindenkinek adva van egy doboz, méreteivel, nagyságával.

Uram, nem tudok dobozban élni! Feszítenek a falak, a keretek, vagy én feszítem őket? Te szabadságot és választási lehetőséget adtál nekem, — nekünk.

Választottam. Híd szeretnék lenni, hogy összekössem az innesső partot a túlsó parttal. Te vagy a semmi, és a

minden Uram! Vágyom a semmibe, de félek a semmitől. Segíts nekem, hogy elbíriam virágnyi létezésem, önös éntudatomat, test börtönömet! Csapkodok sérült szárnyammal, Te megszánysz és felemelsz. Újra magasra repülök, hogy visszazuhanjak a semmibe, a mindenbe, oda ahonnan elindultam, a megfoghatatlanba, a ködös örökévalóságba ...

Vége van egy utazásnak, vagy kezdődik egy újabb? Az, ... és, ... de, ... Ó, ... a szavak itt már olyan feleslegessé váltak. Híd lettem, ALKOTOK — ÁLTALAD!

A csönd beborít fekete leplevel, ezüst csillagragyogással, és fehér karácsonyi békével.

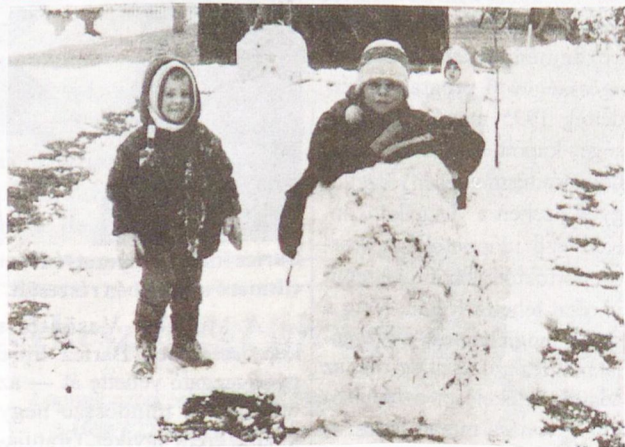
Még itt vagyok, valameddig ...

Nn

Ép testben ép lélek

(Folytatás a címlapról)

az eddigi tapasztalatok ismeretében beszélgettünk a főorvosnővel a programról. Kissé csalódottan állapította meg, hogy a részvétel alacsonyabb volt a vártnál, a jelenleg ismert adatok alapján valószínűsíthető, hogy leginkább olyan egyének jelentek meg a vizsgálatokon, akik egyébként sem hanyagolják el egészségüket, eljárnak tudósításra, onkológiai vizsgálatokra. Szinte többen jöttek el vidékről. Vigasztaló, hogy a kiszűrt esetek száma nem magas, az érintetteket házi orvosaikhoz irányították, kiértécsítették.

A gyerekek szabadban töltött játékos mozgása fél egészség

Miután ez a program véget ért, az egészségügyi szervek arra kérik a lakosságot, hogy ez után is vegyék igénybe a lehetőséget, hiszen

rendelkezésre állnak a szűrővizsgálatok. Elgondolkodtató, hogy a komplex vizsgálatok látogatottsága a térítésmentesség ellenére sem volt

magas. Vajon miért? Többek között azért, mert mindenki elsősorban a megélhetéséért küzd, terjed a közöny, nem figyelünk egymásra. Így nem tud érvényesülni eléggé az a lelkes kis csapat az élet különböző területein, akik hivatottak lennének arra, hogy egészségünkkel, művelődésünkkel, életmódunkkal törődjenek, irányítsák. A népegészségüggyel foglalkozó szakember szerint komoly mentálhigiénés problémák vannak, ami azt jelenti, hogy lelki bajainkat is gondozni kellene, de ez Mohácson pénz hiányában nem megoldott.

Egészségünk kincs, vigyázzunk rá!

Máténé Nyírek Judit

HÍREK — HÍREK — HÍREK — HÍREK

Rendőrség

Az elmúlt két hét alatt nyolc sérüléssel baleset történt. Ebből sajnos négy súlyos volt. A koccanásos balesetek száma négy volt, kettő városunk belterületén történt.

A balesetek jellemző okai a következők voltak:

- a sebesség helytelen megválasztása, figyelmen kívül hagyva a téli időjárást,
- a kötelező elsőbbségadás elmulasztása,
- ittasság,
- kerékpáros közlekedés a csúszós utakon,
- a téli időjárásra sok gépjárművet nem készítettek fel,
- nem megfelelő a gumiköpenyek bordázatának mélysége,
- a szélvédőkön és az ablakokon nagy mértékű jegesedés van, így az előre, hátra és az oldalirányú látás nem biztosított,
- gyakran hibásak a világító és jelzőberendezések.

A bűnügyek száma szerencsére nem emelkedett, de sajnos a jellemző módszerekkel most is több helyre behatoltak.

— Kerítésen átmászva jutottak be a családi ház udvarán levő garázsba és az ott álló gépkocsiból kiszerezték a rádiómagnót.

— A pincesorok „látogatottsága” még mindig nem szűnt meg (Kátoly, Majs,

Bácsfa). Gázpalackokat, tv-t, szódászfint vittek el. Minden esetben ajtókihezítés módszerével hatoltak be.

— Állatlopások is történtek — kacsa, tyúk (Kölked, Dunaszekcső).

— A Babarci Polgármesteri Hivatalból ablakot betörve számítógépet vittek el. Mohácson egy Jókai utcai házból ruhaneműt.

— A vezető figyelmetlensége miatt, aki a Kossuth L. utcában nyitva hagyta a gépkocsiját, mire visszatért eltűntek az iratai és a készpénze.

Közeledik az ünnep! Értékeinket akkor sem hagyjuk őrízetlenül.

A családi házakat, tömblakások ajtaját zárjuk és figyeljünk az alagsori tárolóhelyekre is. Pincék, présházák és hétvégi házak ünnepek alatt is veszélyben vannak. Figyeljünk jobban!

Az ajándék vásárlások idejét éljük, a nálunk lévő pénzt tegyük el, mert a zsebtolvajok egy másodperc alatt „könnyítenek” rajtunk.

Természetesen ittasan az ünnepek alatt sem szabad vezetni.

Ha örömmel valami gond éri azonnal jelentsük!

Békés, nyugodt karácsonyt kívánunk a város polgárainak a rendőrség dolgozóit!

S.Á.

Tűzoltóság

Felkerestük Schwoj Dezső parancsnokhelyettes urat, mert az eseményeken kívül az állomány életével kapcsolatosan is kérjük a nyilatkozatát:

Parancsnokhelyettes úr! Az ismertető elején az elmúlt két hét tűzvédelmi eseményeinek felsorolását kérem.

November 26-án a Tomori utcában egy lakóházban a kéménynél kigyulladt a fenyő fűdémgerenda. Az idejében észlelt és jelentett tűz tovaterjedését megakadályoztuk és a tüzet eloltottuk.

27-én Lánycsónon egy 8x5 m alapterületű melléképület teljes terjedelmében leégett. A tűz keletkezésének körülményeit még vizsgáljuk.

29-én a Liszt Ferenc utcában egy nagyméretű konténer teljes tartalma égett. A tüzet feltehetően a beledobott csikk okozta.

Még ugyanaz napon Mohácson, magánlakásban a fürdőszobában egy Hajdú vízmelegítő bojler égett meggyújtva a közelében tárolt ruhaneműt. A tűz oka: elektromos meghibásodástól eredően a műanyag alkatrészek égése.

December 1-én az 57-es főúton frontálisan ütközött egy Lada Samara és egy Trabant. A roncsolt részükkel egymásba akadtt kocsikat húztuk széjjel segítve a négy sérült mentését.

A havazás következményeként több esetben mentettünk árokba csúszott gépjárműveket Mohács környékén.

Tisztelt Parancsnokhelyettes úr értesültünk

arról, hogy az elmúlt napokban három mohácsi tűzoltó országos kitüntetésben részesült. Ki a három személy és mivel szolgáltak rá az elismerésre?

A Belügyminisztérium Tűzoltóság és Polgári Védelem Országos Parancsnoksága budapesti székházában december 7-én a Mohácsi Önkormányzati Hivatal Tűzoltóságának személyi állományából:

Füredi István tűzoltó törzsszázlós,

Mózes Ferenc tűzoltó zászlós,

Szabó László tűzoltó fő-törzsszázlós, országos parancsnoki dicséretben és jutalomban részesültek, a mohácsi parancsnoki értékelés alapján az eddig végzett eredményes munka elismerésül.

Végezetül az után érdeklődöm, hogy a mohácsi tűzoltóság szolgálatban lévő tagjai mi módon ünneplik a karácsonyt?

Szervezett körülmények között csak a Mikulás napot tartjuk meg évente gyermekeink számára. A Karácsonyi hangulatot az ügyeltesek karácsonyfája adja, melyet ők hoznak és díszítenek, de a legszebben akkor ünnepelehetünk, amikor számunkra eseménytelen a szeretet ünnepe.

Köszönöm a beszélgetést és kívánok Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és eseményekben szegény Boldog Újévet az állományvalamennyi tagjának!

Csillag-Csoknya Ferenc

Segélycsomagok Altenstadtból

Rudolf Lang úr vezetésével, december 1-én segélyszállítmány érkezett városunkba. A tűzoltóság részére 30 db tűzoltó ruhát és sisakot hoztak, melyet May Károly őrnagy tűzoltóparancsnok vett át. Az Újvárosi Szociális Otthonban élőknek 8 db mozgatható kórházi ágyat és éjjeli szekrényt ajándékoztak.

A Bartók Béla Művelődési Központban került kiosztásra a városunkban élő menekültek számára hozott segélycsomagok. Tartalmuk élelmiszer és ruhanemű volt.

A tizenkét tagú küldöttséget fogadta Kuti István polgármester és dr. Olt György jegyző. A közös tanácskozáson a további együttműködés lehetőségeiről és annak formáiról esett szó.

Majd 8400 DM átadására is sor került.

Mikulás ünnepély

A Hátrányos Helyzetű Nagycsaládosok Érdekvédelmi Egyesületének szervezésében december 3-án a Bartók Béla Művelődési Központban, Mikulás ünnepséget rendeztek.

A tehetséges cigány gyerekek prózai és zenés műsorát láthatta a zsűfólásig megtelt nézőtér érdeklődő közönsége. A Mikulás 380 kisgyereknek szerzett örömet, mert annyi csomagot osztottak ki.

Az örömszerzés forrását a Cigány Kisebbségi Önkormányzat és Bert Bom, a Béke Híd Alapítvány projektmanager teremtette meg.

S. Á.

Park utcás hírek

— A Janus Pannonius Gimnázium által szervezett megyei matematika versenyen Bogdán Tamás 8. a osztályos tanuló 1. helyezést ért el.

— A Bátaszéki Matematikaverseny 2. fordulójába jutott: Faludi Judit 4. c, Grätz Bettina 5. a, Bogdán Tamás 8. a, Prunk Edgár 8. D, Nagy Norbert 8. a.

— A Schneider Lajos Országos Népdaléneklési verseny területi döntőjébe jutott Kovács Helga 6. c osztályos tanuló, Felkészítő tanár: Kovácsné Horváthy Lenke.

— 3. korcsoportos Városi Asztalitenisz Bajnokságon 2. helyezést a Park utcás csapat (Faludi Beáta, Olexa Renáta)

— 2. korcsoportos lány Városi és Megyei Asztalitenisz Bajnokság 1. helyezette: Faludi Beáta 6. c osztályos tanuló

Kellemes karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag új esztendőt kíván az

ÁB-AEGON ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RT.

Közérdekű

Felhívjuk azon kedves olvasóink figyelmét, akik még nem érvényesítették biztosítási kártyájukat házi orvosukkal, minél előbb tegyék meg, ugyanis 1996. január 1-től új orvosi receptek kerülnek forgalomba. A recepteknek mindig tartalmaznia kell a beteg biztosítási kártyáján lévő TAJ számot. Amennyiben ez hiányzik, a felírt gyógyszerért teljes árat kell majd fizetni a gyógyszertárakban. Saját érdekükben mindig vigyék magukkal, ha orvoshoz fordulnak a biztosítási kártyáikat.

Gyógyszertár ügyelet

Decemberben a Szabadság utcai gyógyszertár tart ügyeletet.

Karácsonyi menetrend változás a MÁV-nál

A mohácsi állomáson Kovács Istvánné forgalmi szolgálattevőtől kértem tájékoztatást az ünneppel kapcsolatos - Mohácsot érintő - menetrend változásokról.

A változások karácsonykor: Mohácsról december 24-én, 25-én és 26-án 3 óra 35 perckor vonatot nem indítanak. Pécsről Mohácsra december 23-án, 24-én és 25-én 22 óra 45 perckor nem indítanak szerelvényt, így Mohácsra 24-én, 25-én és 26-án 0 óra 5 perckor nem lesz vonatérkezés.

A változások szilveszterkor: 3 óra 35 perckor nem indul vonat december 31-én és 1996 január elsején, de ugyanezen napokon 0 óra 5 perckor sem érkezik vonat Mohácsra.

A meghirdetett sztrájk esetleges beindulásától kezdődően minden menetrendi adat megváltozik.

Kompjárt

A Mohácsi Révhajózási Vállalat értesíti a Tisztelt Utazóközönséget, hogy a karácsonyi ünnepek alatt a komp változatlan téli menetrend szerint közlekedik azaz óránként indul a városból és tér vissza. Amennyiben az óránkénti járatokra nem férnek a járművek, úgy félidőben is történik komp indítás. A napi üzem kezdete és az esti utolsó járat szintén menetrend szerinti, de a karácsonyi éjjeli misére 23 óra 30 perckor indul a kishajó a Szigetről és a misét követően éjjel után egy órakor indul Mohácsról vissza.

Lakossági fórum a Szőlőhegyen

1995. december 11-én Scheidt Ferenc a Szőlőhegy önkormányzati képviselője és Vajdics László a pénzügyi bizottság elnöke lakossági fórumon ismertették az önkormányzat lakossági adózással kapcsolatos állásfoglalását. A közelmúltban megalakult hegyközség feladatairól és terveiről is tájékoztatták a résztvevőket. Végül a Szőlőhegy fejlesztésének kérdései, úgymint az ivóvízellátás, az úthálózat fejlesztése, a Bári utat érintő teherforgalom problémája és a gyermekjátékszótér kialakításának lehetősége került megbeszélésre.

December 8-án adventi evangéllizáció a református templomban. Igét hirdetett dr. Balla Péter tanársegéd

Fotó: Schindl

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Elmúlt egy év!?

December 11-én múlt egy éve az önkormányzati választásoknak. Az új testületnek a megöröklött helyzet gyorsan megmutatta, népszerű lépések aligha tehetők. Bár a hibát nem ők követték el, de fel kellett vállalniuk. A bizottságok vállalták az átmenet kellemetlenségeit, mert világosan akarják látni a célt, munkájuk értelmét.

Rövid tájékozódás után, gyorsan kiderült, adósságra adósság halmozódik, a kötelező kamatok nyomasztóak, az intézmények nem feladat orientáltak, így a fejlesztés, a beruházás csak illúzió. Az új testületnek legnagyobb feladata az volt, hogy zökkenőmentesen működtesse a várost. Az új vezetők úgy gondolták, hogy elkerülhetetlen az esetenként radikálisnak tűnő intézkedések, hogy azt követően váltani, változtatni tudjanak.

Valami jobbat kezdeni! Munkájukban ajándék meg a végeredmény harmóniája, a múlt és a jövőnk fonódik össze. Nincs szükségük védelemre, igaz jó szót, biztatást sem igen kaptak!

Az egy év eltelt és mi választópolgárok azt joggal várjuk el, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, megmutatva, hogy miért, merre hová tartunk. Ezért sokat tettek!

Látványos sikerlistát igaz, nem tudnak felmutatni, az első születésnapon! — de azért már láthatók a biztató eredmények! Az áthúzódó beruházások közül megvalósult a Marek tomaterem, a Szabadság u. 42., a csatornázások folytatódtak és szociális bérlakásokat alakítottak ki. Hosszú idő után megoldódott a BATRA kérdése is, december 1-vel, ismét az önkormányzat tulajdona.

Sajnos a tornacsarnok még mindig nem fejeződhetett be és a szennyvíz probléma sem oldódott meg.

Az új testület kemény feladatot vállalt fel az átvilágításokkal!

Előrevivő koncepciókat kellett megfogalmazni következetesen. A város intézményeit megtartotta, a működési feltételeket biztosítja hozzá. Elkészült a város közoktatási koncepciója, mely a feladat — finanszírozás, alapelveire épült.

Intézményenként meghatározva a kötelezően ellátandó alapfeladatokat és a választott speciális feladatokat.

Az átvilágítás érintette a Polgármesteri Hivatalt és az önkormányzat kft-ét.

Mindezek szervezeti változást is hoztak, a leépítések mellett összevonások történtek. MÖSZ és CIVIS kft-t összevonták és a két középiskolai kollégiumot és a könyvtárt a Művelődési Házhoz csatolták. Elkészült a város középtávú fejlesztési terve, mely átgondolt, szakmailag megalapozott, széles társadalmi konszenzuson nyugszik.

Általa tervezhetővé válnak a fejlesztési elképzelések, összhangban a választópolgárok igényeivel.

Eltelt egy év és a gyorsan múló idő mindig nyújt bölcs tanulságokat is. Az eltelt év tanulságai közé tartozik, hogy a számszerűen kialakult testületi költség egymagában nem elég minden döntéshez. Szükség lenne gyakran még nagyobb egyetértésre!

Meg kell oldani a soknemzetiségű város gondjait, mint ahogy a csökkenő szociális biztonságra is megoldást kell találniuk. Most új év kezdődik és döntő évek következnek! — aminek nem kevesebb a tétjük, mint városunk fejlődése.

Biztató valamennyiünknek, hogy kidolgozott előrevivő koncepciókat látunk ésszerű takarékosági intézkedésekkel. Mert a választópolgár tudni akarja világosan a célt! és a testület pedig megérdemli a bizalmat!

S.Á.

Bensheim Baráti Kör delegációja városunkban

A Bensheim-Mohács Baráti Kör gyermekeinek németországi Mikulás is hozott ajándékot

December 2-án Valentin Lepold úr, a Bensheim Baráti Kör elnökének vezetésével delegáció (August Rössing, Rainer Grill, Johann Schmid-tutz) érkezett városunkba. A kedves vendégeket Zimmermann Ferenc, a Mohács-Bensheim Baráti Kör elnöke fogadta és szervezte sűrű programjukat. Mikulás ajándékosomagokat hoztak városunk bölcsődéibe és óvodáiba járó csöpp emberkéik számára. Ez már hagyományuk számát, hogy a Mikulás bácsi Bensheimből érkezik és az idén akár szánon is jöhetett volna. A

hideg téli napok ellenére mindenhová eljutottak. A körház működésének feltételeiről és a tapasztalatokról dr. Bódis István alpolgármester és dr. Dénes László kórházigazgató tájékoztatta a vendégeket, akik átadták a Baráti Kör újabb ajándékát (különböző műszereket). Az Újvárosi Szociális Otthon lakóinak ágyneműket és tisztálkodási szereket hoztak. December 5-én este a mozi kiállításában került sor a „Kör-Mikulásra.” Ehhez a színvonalas műsort, a Széchenyi úti Általános Iskola diákjai bizo-

sították. (Felkészítő pedagógusok: Somogyváriné és Katonáné voltak.) A gyerekek miközben finom csokoládé pudingot ettek, nagy-nagy kíváncsisággal várták a Mikulás bácsit, aki szerepét igazán jól játszva (Zsebe János úr) olyan bensőséges hangulatot teremtett, hogy mindenki nagyon jól érezte magát. Kérésére a gyerekek énekeltek, szavaltak. Volt aki megszeppent, de többségükben önfelédten kacagtak.

Százhetvenöt gyereknek jutott csomag a „bensheimi putnyból.”

Bővülő lehetőségeink

November 6-tól 30-ig, szakmai gyakorlatát töltötte, a francia-testvérvárosból Wattrelos diákja: Leys David. Kereskedelmi főiskolára járó fiatalnak városunk önkormányzata biztosított ellátást és programot.

A diák megismerkedett a gimnázium kéttannyelvű francia tagozatában folyó nevelő-oktató munkával. (Cserében, februárban innen utaznak diákok nyelvgyakorlatra.) Betekintést nyert az ÁFÉSZ kereskedelmi tevékenységébe. Napokat töltött az Öntödei Vállalatnál, ahol a különböző munkafolyamatokat, termékeket és a kereskedelmi lehetőségeket mutatták meg. A megváltozott gazdasági helyzetben láthatta a PIG-TECH magas színvonalú üzleti tevékenységét. Megismerkedhetett a magányógyszertár lehetőségeivel.

Városunk legnagyobb üzemének; a MOFA gyártási technológiájával és kereskedelmi profiljával is megismerkedhetett.

Pécsett az Origó-Renaut cég jelenlegi munkájával és jövőjével foglalkozott.

Reméljük, hogy az itt szerzett ismereteit az élete során majd hasznosítani tudja.

A helyi adókról

Mohács Város Önkormányzat jegyzőjének kell benyújtani.

A 26/1995. (XI. 21.) sz. rendelet intézkedik

a magánszemélyek kommunális adójáról

A rendelet alapján befolyt kommunális adóbevételeket a települési infrastruktúra fejlesztésével össze nem függő célra nem szabad felhasználni. A kommunális adóbevételek felhasználásáról kötelesek a város lakosságát tájékoztatni.

Az adókötelesség kiterjed valamennyi magánszemély tulajdonában lévő lakásra és garázsra. Az adókötelettség alá eső lakás és garázs után a kommunális adó éves összege az alábbi mértékű:

LAKÁS

— I. övezet

a) 60 m² alatt: félkomfortos és komfort nélküli 1000 Ft, komfortos és összkomfortos 1400 Ft,

b) 60-120 m² között: félkomfortos és komfort nélküli 1200 Ft, komfortos és összkomfortos 1800 Ft,

c) 120 m² felett: félkomfortos és komfort nélküli 1600 Ft, komfortos és összkomfortos 2200 Ft,

d) 150 m² feletti komfortos és összkomfortos 2800 Ft

— II. övezet

a) 60 m² alatt: félkomfortos és komfort nélküli 800 Ft, komfortos és összkomfortos 1000 Ft,

b) 60-120 m² között: félkomfortos és komfort nélküli 1000 Ft, komfortos és összkomfortos 1400 Ft,

c) 120 m² felett: félkomfortos és komfort nélküli 1200 Ft, komfortos és összkomfortos 1800 Ft

d) 150 m² feletti komfortos és összkomfortos 2400 Ft,

— III. övezet

a) 60 m² alatt: félkomfortos és komfort nélküli 600 Ft, komfortos és összkomfortos 800 Ft,

b) 60-120 m² között: félkomfortos és komfort nélküli 800 Ft, komfortos és összkomfortos 1000 Ft,

c) 120 m² felett: félkomfortos és komfort nélküli 1000 Ft, komfortos és összkomfortos 1400 Ft,

d) 150 m² feletti komfortos és összkomfortos 2000 Ft.

GARÁZS: 1200 Ft

I. ÖVEZET

Arany János 2-14, Bakács, Deák tér, Dózsa Gy., Eötvös, Felső-Dunasor 1-3, Gőzhajó, Jókai 2-20, 1-19, Kazinczy, Kígyó, Kisfaludy, Kossuth 33-71, 36-58, II. Lajos, Mészáros, Perényi 1-29, 2-18, Szabadság, Széchenyi tér, Szent Imre, Szent István, Szent János, Szent Mihály tér, Szentháromság, Színház, Táncsics M 1-39, 2-28, Timár, Tomori, Tompa M 2-34, 1/a-15, Vörösmarty 1-7, 2-14/a.

II. ÖVEZET

Ady, Arany J. 14 felett és 1-től végig, Árok, Bajcsy, Bárány, Baross, Bartók, Battány, Béggpatak, Bégrét, Béke, Bérkocsi, Bocskay, Borza, Brand E., Budai N. A., Csele, Dárda, Diófa, Dobozi M., Duna, Eszéki ou., Ete J., Fáskert, Felső-Dunasor 14 és felette, Felszabadulás, Fűzfá, Garay 2-8, 1-11, Gólya, Gyümölcs, Halász, Hársfa, Horváth K., Hóvirág, Jázmin, József A., Kálvin, Kanizsai D.,

Kertész, Kinizsi, Kodály Z., Kóló tér, Korsós, Kossuth L. 1-31, 2-34, Kőcsey, Közémező, Liget, Liliom, Liszt F., Mátyás, Mező, Mohácsi J., Molnár, Nefelejcs, Orgona, Park, Pécsi köz, Pécsi út, Perényi tömb, Perényi u. 18 felett, 29 felett, Petőfi, Radnóti lkt., Rákóczi 1-43, 2-54, Rókus, Rózsa, Sarok, Síp, Szabadság tér, Szélső, Szepessy tér, Szűk, Táncsics M. 28 felett, 39 felett, Tavasz, Temető, Tompa M. 34 felett és 15 felett, Vadász, Veradó Virág, Vörösmarty 14/a felett, 7 felett.

III. ÖVEZET

Árpád, Bem, Budapesti ou., Dankó P., Drágffy, Farkas, Garay 10 és felette, 13 és felette, Jókai M. 52 és felette, 45 és felette, Káposztás-kert, Kert, Kismohácsi út, Kölkedi, Makói, Március 15., Munkás, Névtelen, Rét, Sirály, Török, Vágóhid, Várhelyi Pál, Zrínyi M., Újváros

Mohács-sziget (Alsókanda, Felsőkanda, Papkert, Paprét, Sárhát, Sáros, Szabadságpuszta, Újmohács), Szőlőhegy.

1995. (XI. 21.) sz. rendelet

a helyi iparüzési adóról

Mentes a helyi iparüzési adó fizetése alól a piaci és egyéb kicsiny értékesítés. (Kivétel az itálárúsítás). Az iparüzési adó mértéke: rendszeresen folytatott ipari és mezőgazdasági termelő tevékenység esetén az adóalapok (nettó árbevétel, korrigált nettó árbevétel) 7 ezreléke, kereskedelmi, banki stb. esetén 8 ezrelék. Az adóelőleg a számított adóalapok 7, illetve 8 ezreléke.

December 18-i ülés napirendje

1. Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, a két ülés közötti eseményekről

Előadó: Kuti István polg.

2. Tájékoztató a közrend, közbiztonság helyzetéről

Előadó: dr. Zlatics János rendőrkapitány

3. Együttműködési megállapodás Homorúd Önkormányzatával

Előadó: Kuti István polg.

4. Középfokú oktatási intézmények munkája

Előadók: az intézményvezetők

5. Alapellátás (védőnői, anya-, gyermekvédelem, fogászat és ügyelet) átvétele a kórháztól

Előadó: dr. Nyúl István bizottsági elnök

6. Adásvételi szerződések jóváhagyása

Előadó: Kuti István polg.

7. Bérleti díjak felülvizsgálata

Előadó: Zimmermann Ferenc osztályvezető

8. Öntödei Vállalat kérelme

Előadó: Kuti István polg.

9. Rendelet-tervezet kitüntetés díjak adományozásáról

Előadó: Kolbach Ferenc bizottsági elnök

10. Patika privatizáció

Előadó: Zimmermann Ferenc osztályvezető

11. 1996. évi költségvetési koncepció

Előadó: Zimmermann Ferenc osztályvezető

12. Önkormányzati tulajdonban maradó lakások bérleti díjáról rendelet-tervezet

Előadó: dr. Olt György

13. Díszpolgári cím adományozásáról szóló rendelet kiegészítése.

Előadó: Kuti István polg.

14. Mezőri tevékenység szervezése, átadása a Hegyközségnek.

Előadó: Kuti István polg.

15. Rendelet-tervezet a környezetvédelemről.

Előadó: Pinczei József osztályvezető

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Az Ombudsman gyökeres változást kért!

Városunkban élő nemzeti és etnikai kisebbségek jelenlegi gondjairól és a kisebbségi önkormányzatok működéséről folytattak hosszas tanácskozást.

Erre december 5-én a polgármester úr dolgozószobájában került sor, aki fogadta dr. Kaltenbach Jenő Ombudsman, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési biztosát.

A tanácskozáson részt vettek a helyi kisebbségi önkormányzatok elnökei és tagjai, képviselők és a hivatali kisebbségi referense. Szív-szorító szomorúsággal figyelik azokat a tisztos törekvéseket, kezdte véleményét Kolbach úr, melyet az ügy iránti elkötelezettségéért tesznek sokan. A nemzetiségek kultúrjában egyidejűleg megtalálható a múlt és a jelen még fel-lelhető kultúrája, melyet az egyén értékmegvalósító tevékenységgel sajátít el. Természetesen ez a művelődési folyamat szubjektív, de az ehhez szükséges feltételek biztosítása a helyi önkormányzat feladata lenne. (intézményrendszer, nyelvoztatás, kulturális csoportok stb.) Ma ez hiányzik legjobban, a realitást figyelembe vevő alkotó légkör. A kisebbségi önkormányzatok működéséért szinte semmit nem tett a testület. Nem, hogy ingatlanunk nincs, még egy helyiséget sem biztosítanak, ahol leülhetnénk, tanácskozásaink. Az állami támogatás mértéke a működési feltételeinkhez kétszáz ezer forint volt, ehhez a helyi önkormányzat egyetlen forintot sem adott!

Udvaráczné szerint, az emberek célirányos cselekedeteihez, összefogásra és konkrét normatartalmakra lenne szükségük. Ennek eljött az ideje, de sajnos nem ta-

pasztalja. A legnagyobb gondot abban látja, hogy sem a jelenlegi helyzet, sem a jövő nem garantálja a horvát anyanyelven való tanulás lehetőségét. Ennek pedig semmivel sem pótolható szerepe van a nemzetiségi szervezettség megőrzésében.

Kovács képviselő úr szerint, saját jogaikkal és kötelezettségeikkel, az életüket meghatározó jogszabályokkal tisztába vannak. A megváltozott körülmények között másoknak is tisztába kellene jönnie a másság és a tolerancia kérdéseivel. A roma emberek elsősorban szociális problémákkal küzdenek. Jó lenne ha az önmozgásukat korlátozó (iskolázatlanság, lakáshiány, munkanélküliség) tényezők megszűnhetnének minél előbb és az esélyegyenlőség elve érvényesülhetne.

A CKÖ elnöke, elmondta, hogy részükre ugyan biztosított a hivatal heti két napon fogadónapot. Sajnos azonban a panaszközpont meghallgatásán túl, alig tudnak érdemi dolgot is tenni. A törvényt nem tartják be, nem hívják a kisebbséget bizottsági és zárt ülésekre, pedig tanácskozási joguk van. Nem kerültek be egyetlen bizottságba sem. Pedig kérték az oktatási és szociális bizottság munkájába való részvételüket. Udvaráczné hozzáfűzte, hogy őszintén sajnálja, hogy egy év nem volt arra elég, hogy a kisebbségi önkormányzat képviselői és a helyi képviselőtestület tagjai találkozzanak és kicseréljék véleményüket a felgyülemlett problémákról. Mindezek a tényezők hiánya bénítólag hat és nincs közös munka.

A polgármester úr a kisebbségi önkormányzatok megalakulását nem választható többletnek tekinti,

hanem az önkormányzati munka szerves részének. Éppen ezért a különböző nemzetiségeket és azok eredményeit valóban védelem és segítség illeti meg.

Az is igaz, hogy a súlyos gazdasági helyzetben nem fordítottak kellő figyelmet a kisebbségek gondjaira.

Fontosnak tartja, hogy a jövő évi költségvetés tervezésében a kisebbségek is részt vegyenek és a város központi fejlesztési koncepciójában épüljenek be jogos igényeik. Hiszen csak a közös cselekvés adhat ennek a városnak erőt és tartást.

dr. Kaltenbach véleménye az volt, hogy a nagyjelentőségű kisebbségi törvény végrehajtására senki nem készülhetett fel. Odafigyeléssel a közös akarat megvalósítására mégis nagyon jó példákat látott (pl. Siklós, Komló, Pécs, Baja stb.) az önkormányzati támogatások minden formájához. (Ingatlan átadása, irodahelyiség biztosítása és berendezése, referens kinevezése, intézményrendszer kialakítása, nyelvoztatás, tiszteletdíj stb.) Városunk nemzetiségi politikája vonatkozásában úgy véli érdemes az eddigi folyamatok értékelését elvégezni, és a kevés jót megőrizve januártól gyökeres változtatást javasolt. Újragondolni a feladatokat, az eszközrendszert és egyenrangú partnerként együttműködni. Meg kell teremteni a vélemények egyeztetéséhez és ütköztetéséhez szükséges kereteket, melyhez felajánlotta segítségét.

Nem elég hangoztatni, hogy Mohács soknemzetiségű történelmi város, hanem ezt értéknek kell tartani és a mindennapokban tenni kell érte!

S.Á.

A Polgári Védelem 60 éve!

December 14-én ünnepli megalakulásának 60-ik évfordulóját. Ebben az időszakban természetesen benne van a jogelődje is; a Magyar Légoltalom. Az I. világháború kényszer szülte ezt a humanitárius szervezetet, mely szervezet védelme sok ember életét mentette meg.

1917-ben a magyar királyi honvédelmi minisztérium rendelkezett a légi figyelő és riasztórendszer gyakorlati működéséről. A trianoni békeszerződés és a gazdasági válság komoly nehézségeket okozott, így nem gondolhattak a szervezet békeidőszaki feladatainak kidolgozására.

1935. évi XII. törvény írta elő végül is, hogy minden 14-60 éves, nemre való tekintet nélkül légoltalmi kötelezettség alá esik.

1937-ben megalakult a Légoltalmi Liga, melynek célja a lakosság légoltalmi felkészítése és a hatósági feladatok társadalmi támogatása volt, mely a Liga félkatonai jellegét álcázta.

1938-ban a légoltalmi szervezetek megkezdtek a felzárkózást felszereltségben és óvóhely építés színvonalában.

Az 1939. évi II. tc. újraszabályozta az állampolgárok honvédelmi kötelezettségét. Átfogták vele az akkori összes védelmi elvet, módszert és eljárást. Ezzel jelentősen megnövelték hatáskörét és felelősségét.

Hazánk hadbalépése gyökeresen megváltoztatta a helyzetet, mivel hogy hadviselő fél lettünk, jelentős légoltalmi intézkedések sora vált szükségessé.

A bombatámadások során a légoltalomnak hatékonyan kellett megszerveznie a mentést.

1944. október 15-vel a nyilas hatalom átvételével, a

szervezet megszűnt. Újjászervezéséhez a jogi lehetőséget az 1947-es párizsi békeszerződés adta.

1949-ben tárgyalta a kormány a védelmi kérdéseket, és a határozatok alapján 1950-től szervezték újjá a légoltalom szerveit.

Három nagy területet fogtak át; a hatósági légoltalmat, az üzemi légoltalmat és az egész lakosságot átfogó önvédelmi csoportokat.

Fegyveres testülettel nyilvánítták, Központi Légoltalmi Zászlóalj néven, mely Budapesten székelt és feladata az ország lőszer- és bombamentesítése volt.

Az 1956-os forradalomban nem jutott jelentős szerephez, a megalakult Forradalmi Katonai Bizottság az irányítása alá vonta.

1959-ben az egész szervezet a honvédelmi minisztériumhoz került. Ezt a nukleáris fegyverek elleni védelem indokolta. Ekkor felgyorsult a szaktechnikával és felszereléssel történő ellátásuk is.

1964. év Elnöki Tanács 1. sz. rendelete, létrehozta a légoltalom helyett a Polgári Védelmet és meghatározta tevékenységük célját és jellegét.

A Honvédelmi Minisztériumnak megmaradt az irányítása. 1972. januárjában alakult meg a Hátországvédelmi Alakulatok Parancsnoksága, mely újból szabályozta a jog- és hatásköröket.

2041/1974. (XII. 11) Mt. 4. számú határozat biztosította a polgári védelemről szóló új jogi kereteket.

Az 1976. évi Honvédelmi Törvény elfogadása kiterjesztette a kötelezettséget az elemi csapások és más rendkívüli eseményekre is.

1977-ben az 1949. évi négy Genfi Egyezmény kiadására alkotott

jegyzőkönyvet beépítik a magyar jogrendbe. A szerződést 1985-ben az országgyűlés ratifikálta.

1988. június 1-vel változatlanul a Honvédelmi minisztérium irányításával központi parancsnokságot hoztak létre a Hátországvédelmi Parancsnokság és a Polgári Védelem Országos Parancsnoksága egyidejű megszűntetésével.

A név akkor: Hátországvédelmi és Polgári Védelmi Parancsnokság lett. A 3344/1989. (VII. 1.) Mt. határozat a polgári védelmet a belügyi tárcához rendeli át.

A 15/1992. (I.27.) Kormányrendeletben megfogalmazódott, hogy a polgári védelmi munka állami feladat.

Jelenleg folyamatban van a polgári védelmi törvény elfogadtatása. Napjainkban a védekezés irányítását a belügyminiszter látja el.

A helyi felkészülési tevékenység a polgármester feladata. Irányításával készülnek el a védelmi tervek, az ő hatásköre gondoskodni a riasztásra szolgáló technikai eszközökről, életvédelmi létesítmények fenntartásáról.

Ezen feladatok a jegyző, a Polgármesteri Hivatal és a Körzeti Polgári Védelmi Parancsnokság együttműködésével oldja meg a polgármester.

Hazánk európai csatlakozásának elkerülhetetlen feltétele a magyar jogrend, az állami biztonságpolitika civil védelmi területein a nemzetközi előírások átvétele.

A polgári védelem szervezettségével, műszaki szakembereivel és eszközeivel, állandóan bővülő információs adatbázisával katasztrófa elhárító és veszteségprognosztizáló módszereivel egyre hatékonyabban tevékenykedik.

S.Á.

Az emberi hozzáállás kulcsszerepe

Városunkba látogatott december 3-án, Hegyesiné Orsós Éva államtitkár, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke. A Bartók Béla Művelődési Központ adott helyet annak a konzultációs megbeszélésnek, melynek témája a helyi nemzetiségek gondjai volt. Ezen részt vett Kuti István polgármester, Somogyi László alpolgármester, dr. Kosztics István megyei képviselő, képviselőtestületünk több tagja, a három (cigány, horvát és német) kisebbségi önkormányzat képviselői és a hivatali kisebbségi referense.

Az 1993. évi LXXVII. törvény rendelkezett a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól. Az 1994. évi decemberi választások pedig lehetővé tették a kisebbségi önkormányzatok megalakulását. Ezzel városunk választópolgárai éltek is. Településünk társadalmi életének, működésének és fejlődésének nélkülözhetetlen feltétele — a történelmünk során kialakult nemzetiségekkel — a közös

együttműködés, értékrend megőrzése. Távoli és közeli múltunk bizonyítja, hogy nem szabad figyelmen kívül hagyni a hagyományokat és eszményeket. Ezeket nemzedékről nemzedékre örökíteni kell, hogy az ember, ember legyen!

Orsós Éva államtitkár asszony elmondta, hogy képviselőnek lenni szent küldetés, mert a településen lakók, közös érdekeit kell képviselnie. A mélyreható gazdasági és társadalmi változások a kisebbségek életét is megváltoztatták. A társadalmi, kulturális stb. problémák megoldásához szükséges feladatok meghatározása és azok megvalósítása a fontos. Ebben az emberi hozzáállásnak kulcsszerepe van. A nehéz gazdasági helyzetben felhívta a figyelmet a pályázati lehetőségekre.

Dr. Kosztics úr, annak a véleményének adott hangot, hogy sajnos a cigányság mindennapi gondjai, gyakran a létfenntartás kényszerű nyomásában merülnek ki.

Hegyesiné Orsós Éva államtitkár asszony a nemzetiségek problémájáról tárgyalt képviselőinkkel és a meghívott vendégekkel.

Fotó: Schindl

Kovács I. (CKÖ) — Ezt a társadalmat már emberarcúnak szeretné látni. Ahol a roma közösség és benne az egyén számára megnyílik a lehetőség egy jobb életre.

Udvaráczné (HKÖ) — A nyelvoztatás kiemelt helyzete felerősítette azt a társadalmi helyzetet, hogy ismét fontossá vált a horvát nyelv tanulása. Szeretnék, ha ehhez minden

segítséget megkaphatnának, mert jelenleg ez nem így van.

Dr. Német E. — Soha nem szabadna arról elfeledkezni, hogy a különböző kisebbségek egyben a város választópolgárai is. Bizalommal szavaztak a jelenlegi testületre és bizalmukért valamit tenni is kellene. Hiszen csak jogos igényeiket szeretnék megvalósítani.

Vajdics L. — Városunk csak akkor oldhatja meg a mind bonyolultabb feladatokat, ha figyelembe veszi az itt élők soknemzetiségű gondjait.

Kolbach F. — A helyi önkormányzat a nemzetiségek érdekeire mitsem gondolva megfeledez az arról, hogy tetteivel kiváltott mentalitáért felelnie kell.

S. Á.

Tájékoztató!

Tisztelt Polgármester Úr!
Értesítjük, hogy a Pedagógusok Szakszervezete, Felsooktatási Dolgozók Szakszervezete, Közgyműteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete által meghirdetett 1 napos országos sztrájkhoz csatlakozunk.

Az általunk képviselt munkavállalók, gazdasági és szociális érdekeinek védelmében megalakítottuk 1995. december 4-én a Városi Sztrájkbizottságot.

Tájékoztatjuk Önt, hogy az országos sztrájkfelhíváshoz városunk 15 intézményéből 497 fő csatlakozott. A sztrájkban résztvevők létrehozták a sztrájkbizottságot, ennek vezetője és tagjai a levél aláírói.

A sztrájkbizottságot a sztrájkjogszerűségének biztosítása érdekében hoztuk létre.

Kérjük Polgármester Urat, hogy szíveskedjen 4 napon belül kijelölni a tárgyaló önkormányzati oldal résztvevőit.

Tisztelettel:

Sas László SZB elnöke
Teleki Istvánné, Szántó Marianne, Ruzsek Károly,
Harka Márta

VERS - PRÓZA - KÉPZŐMŰVÉSZET

Szűcs György

XX. SZAZADVÉGI MEDITÁCIÓ

Uram
amikor az ember a mindenségben öntudatra ébredt
és ökölrel a szavadba vágott — nem tudta,
hoggy nem szólhat majd bele szűkreszabott,
kiszolgáltatott életébe.

Nem tudta, hogy semmit sem jelent, ha a
leggyengébbek példamutatásával temetkezik.
Nem tudta, hogy évezredek kis-és nagyhatalmi
igazságszolgáltatásaival egyirányú nyomodat
hamisítja, formálja labirintussá.

Uram
semmit sem tudott. Azt sem tudta, hogy amikor
arcodról a vért fiad vérevel lemostad — megbocsátottál.
Nem tudta Uram, hogy egyszer és mindenkorra
megbocsátottál — nem tudja.

Uram.
ahogy nem tudta, miért kellett egy alma miatt
igába fognia magát, úgy nem tudja, hogy az
életnek nevezett megbocsátás útján
tíz kapaszkodóval, tövises meredélyeket,
meg nem tapasztalható szakadékokat hagyta,
hol vihar dúl, mások hátrányára nem lehet előzni,
hol az emberré válásban megtépzattik a szeretet,
keresztre feszítetik a hit, és nap mint nap
megaláztatik a remény.

Uram
sok idő eltelt, Prófétáid közül még a
Fiadról is megtanultak hazudni — sokan,
egyre többen és még többen ezt vélik tudásnak.

Uram
tömegek járnak nyomodat, —
ha Te szóród előttük a töviseket és Te
szeded fel előttük a szakadékokon átvélő
gerendákat, miért üzented egy kínai bölccsel,
hoggy aki fát ültet, házat épít, könyvet ír,
aki életet ad — az már nem élt hiába?

Uram
a nyomodban araszolók tanításod szerint
végzik dolgukat. Prófétáidból a hamisak
váltak Júdás-fillérekre — kezeiből, szemekből
ingoványra szavaik által hullsz.

Uram
az ünnepidet mindig megtartók közül
az önmagukat sohasem ünnepeletők — követnek:
félnek a bizonytalanságtól, beleremegnek
a bizonyosságba, de követnek. Nem gyávaságból
— a gyávák régen kiléptek vagy be sem álltak a sorba —
a bizonyosság tapasztalatainak
hiányától félnek Uram.

Uram
a XX. század végén egyetlen-élet tapasztalataival
méri az örökkévalóságot és kétezer év tudatlanságával
akarnak megbirkózni a megváltónak vélt halállal.

Uram
amikor mindent előre megbocsátottál
gondoltál a XX. századvégi emberre?
Gondoltad, hogy tudása tudatában a mindenségre
döbent, de még mindig röghözkötött kötelességét
végző embernek kapaszkodnia kell, mert
sohasem lesz elég erős a folytonos viharokkal szemben.
Gondoltad, hogy korlátok közt botladozik
és gyengeségében újabb és újabb kapaszkodónak
vélt korlátokat épít?

Uram
gondoltad, hogy az önmagát legmagasabbrendűnek
magasztaló ember, akkor kerül a legnagyobb bajba,
amikor embertársaitól vár segítséget és gondolni merted,
hoggy az ingoványonvezető úton, ahol mindig korlátlanok
a lehetőségek — kapaszkodni sem mer,
még beléd sem Uram!

Uram
gondolni merted, hogy önmagán átszűrt
tapasztalat-mozaikból alkot törvényt,
hoggy saját képére formál, hogy tízparancsolatot
olyan izmusokkal feledtet, amelyekben
kedvére rohangál a kielégítetlen vágy és
a minden gátlástól megfosztott gyűlölet?

Uram
gondoltad, tudtad azt, hogy 1995 karácsonyán
életnek tanítják a gyorsanölő vágy ki- és beteljesedését
és halálnak az erősebb fegyverzetű igazságot?
Uram, ha mindezt tudtad — megérted.
A hozzád közeli bekötött szemmel
tehetik csak dolgukat, ha azt úgy akarják tenni,
ahogy Te azt meghagyta. Elég időbe telik
majd megbocsátanod, amit hallomásból bírnak és
végtelen türelmedre lesz szükség, amikor
a gyorsforgalmú életutakon látatlan kíváncsiságukban
elkövetett kihágásaikat bírságot Uram.

Ady Endre

Kis karácsonyi ének

Tegnap harangoztak,
Holnap harangoznak,
Holnapután az angyalok
Gyémánt havat hoznak.

Szeretném az Istent
Nagyon dicsérni,
De én még kisfiú vagyok,
Csak most kezdek élni.

Isten-dicséretre
Mégis csak kiállok,
De boldogok a pásztorok
S a három királyok.

Én is mennék, mennék,
Énekelni mennék,
Nagyok között kis Jézusért
Minden szépet tennék.

Új csizmám a sárban
Százszor bepiszkolnám,
Csak az Úrnak szerelmemet
Szépen igazolnám.

(Így dúdolgattam én
Gyermek-hittel, bátran,
1883
Csúf karácsonyában.)

VÁRLAK

Várlak
utcákon, tereken
Várlak
megbeszél helyeken
Várlak
kint
és várlak
bent
Várom érintésedet
Várom
pillantásodat
Várom
kopogó lépteid
Várom,
hoggy hangod engem hív.
Szerinted érdemes várni?
— én —

Gondolatok Marton-Dévényi Éva festményei előtt

A Junior Art Alapítvány
által szervezett kiállítások
változatosak, sokoldalúak. A
magyar művészeti élet sokszí-
nűségét igyekszik a sorozat a
látogatok elé tárni a Kossuth
Filmszínház Kisgalériájában,
ahol kezdő és beütött grafiku-
sok, festők vagy éppen érmé-
szek, éremöntők műveivel, al-
kotásaival ismerkedhetünk
meg. E sokszínű bemutatók
legújabb kiállítása Marton-
Dévényi Éva festményeit tárja
elénk. A kiállítás összefoglaló
címe „A csend”, elgondol-
kodtató, s ugyanakkor arra
ösztönöz, hogy a ma embere
keresse azt, amitől nagyon fél:
a csendet. Ma szinte minden
hangos körülöttünk. Talán
nem is tudunk, szeretünk
csendben lenni. Úgy gondol-
juk, hogy a hangerő ad bizton-
ságot nekünk. Ezzel szemben
Marton-Dévényi Éva kiállítá-
sa arról győz meg bennün-
ket, hogy az élet sűrűjében
forgoló orvos miként és hol
keresi a felüdülés csendjét,
mely bizonyára őt magát is
megnyugtatja. Mit is látunk a
kiállítás képein? Erdőket, tá-
jakat, egy-egy épületet vagy
távlatból munkahelyeket, la-
kóközösségeket. A képeken
csupán az alkotó ember keze-
nyoma van jelen anélkül,
hoggy ő megjelenne ott. U-

A csillagok madonnája

I. rész

András unottan pöcköl-
gette gyufásdobozát a presszó
sarkában az asztalon. Halk,
lággy zene egzotikus hangula-
tot kölcsönzött a helyiségnek.

Még egy konyakot rendelt a
cigarettafüst gomolygó felhő-
jéből előbukkanó pincérmőltől.
Az italt egy hajtásra kiitta.
Meleg, jóleső bizsergés ön-
tötte el egész testét. A zene és
az ital hatására már nem is
látta olyan tragikusnak, hogy
Zsuzsával összeveszett. Rágyújtott egy cigarettára és
a bejárati ajtó felé tekintett.

Hosszú, barnahajú 25 év
körüli csinos nő lépett be az
ajtón. András meglepe-
tésében kiejtette kezéből a ci-
garettát.

— Éppen olyan mint
Zsuzsa... mormogta fogai kö-
zött.

Oda akart rohanni hozzá,
de mintha mágnes húzta volna
vissza székébe. Mozdulatlan-
ul ült tovább.

Közben a hölgy helyet
foglat a bejárat melletti asz-
tálnál. Kávét és colát rendelt.
A colát lassan kortyolgatta.
Úgy tűnt mintha nem is nyelte
volna le, csak a poharat emel-
geti a szájához. Komótosan,
ráérősen kevergette kávéját.
Fel sem pillantott, körül sem
nézett, úgy látszott mintha ott-
hon a szobájában az egyik fo-
telban ülne. Lopva az órájára
tekintett, majd óvatosan be-
lenézett barna retiküljébe...

András merev tekintettel
bámulta a lányt. Önkéntelenül
eszébe jutott Zsuzsával való
megismerkedésük napja. A
Balatonpart fénylő homoka a
lemenő Nap fényében. A víz
csobbanásai ahogy megze-
néstették Zsuzsa szerelmes

suttogásait. A tóparti vendég-
lő halszagú levegője...

Gondolkodás nélkül dön-
tött: felállt, lassan kimérten
odament a nő asztalához.

— Megengedi kisasz-
zony? Kérdezte bátoritanul.
— Tessék. Hangzott a vá-
lasz.

— Ne... ne haragudjon, de
úgy emlékeztem valakire,
hoggy... hoggy...

— Hagyja csak, ne mente-
getőzzön!

Segítette ki zavarából a nő
Andrást. András leült, és
megkönnyebbülten simítgatta
a gyűrött asztalterítőt.

— Egyébként Irén va-
gyok. Nyújtotta kezét a lány a
férfi felé.

— Én pedig András.
Szorította meg Irén puha,
lággy kezét.

— Itt üdülök, a Napsugar
Hotelban lakom. A barátnőm
éppen ma utazott vissza Bu-
dapestre... összevesztünk.
Simította le haját András egy
ügyetlen mozdulattal.

— Aha... szóval most fe-
lejteni akarja a bánatát? Kér-
dezte Irén kissé gúnyosan.

— Hát közel jár az igaz-
sághoz.

Jöjjön sétáljunk egyet.
Ajánlotta a lány.

András kissé meglepő-
dött, hiszen azt hitte, hogy
Irén valakit vár. Nem is
sejtette, hogy ezt a találkozót
VALAKIK már régen kiter-
velték, és Irént meghatározott
célal küldték a presszóba.

Folytatjuk.

Havasi István

M
A
D
O
N
N
A

Varga Nándor Lajos fametszete

Lajdi Tamás Kisdedváró

Istenem Istenem
árazd meg a vizet
hadd vigyen el engem
apám kapujába
fekete falak közt
piszkos rongyingemet
hadd mossa a vihar
patyolat tisztára
hajtatlan homlokom
nehéz márvány lapját
mosdassa az árvíz
fürösse igazság
paripák menését
nehéz pánccél zajjal
álomból riasztva
ne hozza a hajnal
fémek csillogását
vasak érces fényét
mossa el a tavasz
egén fénylő kékség
virág-életemet
ne törje meg szárban
árokba kidobott
gyilkoló szilárd hant
jusson kenyér és bor
szegény asztalomra
csillogó barátság
léptem igazítsa
tudjak sírni írni
bátornak maradjak
ne hevüljek hévvel
fagyban meg ne fagyjak
ajkam párnáimhoz
sose férjen féreg
békében szelíden
szeretemben éljek
szabadság lobogjon
ékes gyertyalángban
vaspofájú sátán
settenkedő áram
messze elkerüljön
izzása lehűljön
sorsomtól a szívnek
ünnepe is kerüljön
Jó akarok lenni
gyermek vagyok látod
szeretném szeretni
az egész világot
de piszkos földön
csak sár ül köd füled
virraszd fel napodat
drága-drága ünnepe
legyen meleg jászol
fekhelyem a téiben
Kisisten aludjon
anyjának ölében
csizmámat a fagyban
lábaira húznám
vállára terítném
kopott szőrű bundám
símék őhelyette
keresztjét is vinném
hoggy övé az Ország
vele együtt hinném
lennék ki lehelje
lennék a hatalma
kezeiben a pálca
jászlabán a száma
gyenge kis királyom
vállaimra venném
töviskoronáját
fejezől levonnám
szög ne érje lábát
rá mindig vigyáznék
őrizném az álmát
ágya mellett hálnék
csak szeressen engem
hajoljon le hozzám
legyen ő királyom
s mosolya az orcám

P
A
R
A
S
Z
T
M
A
D
O
N
N
A

Varga Nándor Lajos fametszete (1976)

gyanakkor jelen van az embert
körülvevő még itt-ott romlat-
lan természet, amely a csen-
det, a megnyugvást hozza el a
szemlélőhöz. A Mátra erdős
tájai a maguk változatosságá-
val olyan csendet közvetí-
tenek, melyben a rohanó korunk
embere önmagát és küldetését
találja meg.

A képeken a színek kaval-
kádja mellett, mely lehetne
nyugtalanító is, jelen van a
megnyugtatósnak, a nyuga-
lomnak egy különös varázsa,
melyből erő meríthető a min-
dennapok rohanásában, a lét-

bizonytalanság számtalan
kérdésében. A kiállítás képeit
nézve újra és újra enyhé-
ben vagy erősebben bennem
zsongott Tóth Árpád nagyszé-
rű versora:

„Jó így csendesen nézni a
fákat.

Érezni a derűt, mely min-
dent áthat;”

A fák csendje, a derű lett a
miénk e kiállítás révén, s talán
életünket kissé más irányba is
fordítja.

lyn

Jubileum a múzeumban

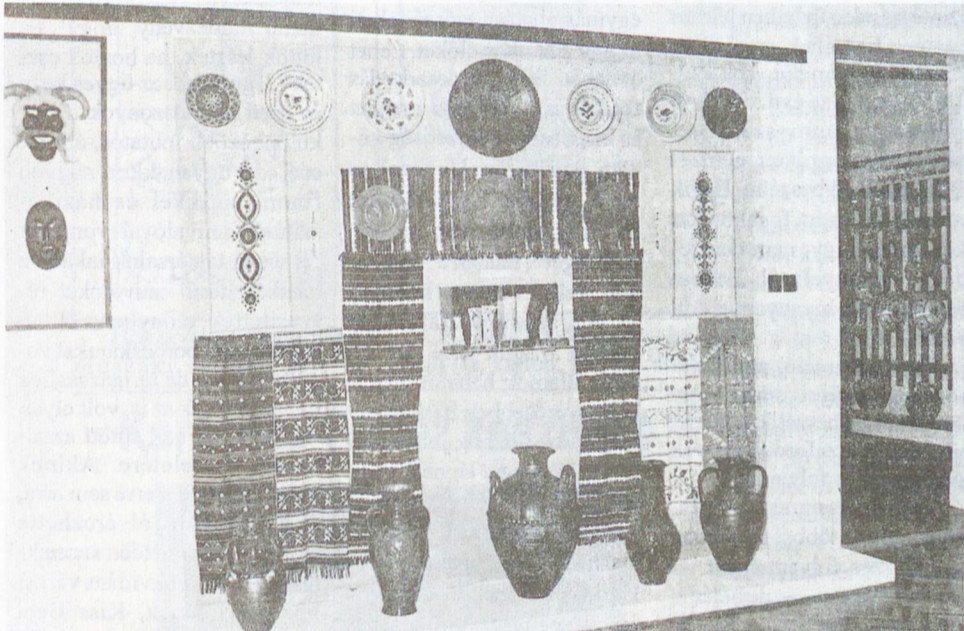
Néhány hete tudományos ülésel és új kiállítással tekintettek vissza a Kanizsai Dorottya Múzeum munkatársai és barátai arra a közel negyedszázadra, mely a Nemzetiségi Bázismúzeum gondolatától a megvalósulásán át a mai napig vezet. Erre az időszakra tekintettel kértük dr. Sárosz György igazgatót, hogy beszéljen nekünk a kezdetekről, a gyűjtemény kialakulásáról, a jelenről és a jövőbeni terveiről.

Egyetemi tanulmányaim idején már tudatosan készültem a nemzetiségi néprajz és történetiség megismerésére és tanulmányozására. Az egyetem oktatási rendjében ez tudatos program is volt. Én mindig nemzetiségi tárgyiból kaptam szemináriumi dolgozati témát. Mi 5-6-an voltunk egy évfolyamon, így félveként három dolgozatot is be kellett adnunk. Az első év végén Tálasi Professzorral — aki az anyagi kultúrának volt a professzora — közöltem, hogy nemzetiségi anyaggal szeretnék foglalkozni és ezért a következő tanévtől történelem helyett szlavisztikát óhajtok tanulni, mert a filológiai képzés szükséges ehhez a munkához. Ő támogatta ezt a

til következett. Alapjában véve monografikusan gyűjtöttem. Közben kidolgoztam a nemzetiségi — horvát, szerb, szlovén — anyag ösz-szegyűjtésének és megmentésének a programját. E programot elküldtem a Magyarországi Délszláv Demokratikus Szövetségnek, akik jónak találták, de kivitelezhetőnek nem.

Ekkor ennek politikai háttere volt, mert volt egy olyan szemlélet, hogy nem kell a nemzetiségekkel foglalkozni, 20 éven belül úgyis asszimilálódnak. Két évet kellett várunk és 1968-ban megjelent egy párthatározat, amelyben már arról volt szó, hogy a nemzetiségek néprajzi és történeti értékeit össze kell gyűjteni, meg kell menteni és be kell építeni a közművelődésbe. Tehát hasznosítani kell. A párthatározat megjelenése után divattá vált a nemzetiségekkel való foglalkozás, de valahol mindig elakadt. Ortutay professzor 2 napos tanácskozást szervezett, ahol a négy nemzetiségi néprajzi anyagának gyűjtéséről esett szó. Én a délszláv népek, népcsoportok néprajzi anyagának gyűjtéséről tartottam előadást, amely teljes ter-

társadalmi gyűjtőknek. Könyvformájában sokszorosítottuk. Én a tárgyvásárlást végeztem és közben a csoportokat ellenőriztem. 1975-re ezekkel a segítőkkel Baranyát néprajzi szempontból többékevésbé helyre tettem. Ebben az évben mondta ki a Miniszterium, hogy létre kell hozni a nemzetiségi bázismúzeumokat. Tata a németek, Gyula a románok, Békéscsaba a szlovákok és Mohács a horvátok, szerbek, szlovénok múzeumi központja lesz. Baranyában voltak szakemberek, akik ismerték az itt élő nemzetiségeket, mert részben maguk is közülük valók voltak. A néprajztudomány szakemberei sokat vitakoztak a nemzetiségi bázismúzeumok létjogosultságáról, mert a múzeumi törvény úgy rendelkezett, hogy minden megye köteles minden anyagot gyűjteni, függetlenül attól, hogy milyen nemzetiségek élnek ott. Tárgyat lehet gyűjteni, vásárolni, de szájhagyományt csak az tud gyűjteni, aki ismeri a lehetőségeket, ez esetben a helyi nyelvet, s ez volt a legnagyobb probléma. Voltak olyanok is, akik azt vallották, hogy nem érdemes nemze-

A múzeum kiállításának anyagában szépszámmal találhatók szőttek és kerámiák. Fotó:Schindl

gondolatot. Az egyetem elvégzése után — 1965-ben — jöttem Mohácsra. Egy félévig csámborogtam a városban, meg kellett ismerkednem a település szerkezetével és el kellett döntennem, hogy vállalom-e a múzeológiai vagy nem. Voltak más lehetőségeim is, de maradtam. Első tevékenységem a baranyai néprajzi atlaszhoz kötődött. Látam, hogy a padlásokon nagyon sok anyag van. Ez indított arra, hogy 1966-ban a Városi Tanácstól tárgyvásárlásra plusz 15 ezer forintot kérjek. Ezzel indítottam el a tervszerű és nagyon tudatos kerámia gyűjtést, majd a bútor és a tex-

jedelmében az Akadémia évkönyvében meg is jelent. Ezek a tanácskozások éveken át követték egymást.

1971-ben a Délszláv Szövetség keretén belül megalakítottam a néprajzi szekciót abból a megfontolásból, hogy legyen egy társadalmi bázis, mert ennek a nagy munkának egyedül nem lehet ne kivágni. Felkerestem a pécsi Tanárképző Főiskola szerb-horvát tanszékét, tanárokat és diákokat valamint középiskolákat vontam be. Kialakult a gyűjtő bázis. Kidolgoztam egy gyűjtési útmutatót különböző témákhoz — lakodalom keresztelők, karácsony stb. —

siségi anyagot gyűjteni, mert olyan nincs, csak magyar anyag van. A viták és a különféle nézetek ellenére nálunk a gyűjtés folyamatos volt és négy év alatt olyan mennyiségű anyag gyűlt össze, hogy eleget tehettem annak a felkérésnek: rendezzem meg Mohácsra az első nemzetiségi állandó kiállítást. Előzőleg már készítettem egy kiállítási téma tervezetet a mozi galériájában. Ott mohácsi nemzetiségi anyagot szándékoztam bemutatni.

(Folytatjuk a következő számban)

Dr. Lenkey István

Akiről utcát, teret neveztek el MOHÁCSON

TOMPA MIHÁLY
(Rimaszombat 1817 — Hanva 1868)

A családi hagyomány szerint Erdélyből kivándorolt elszegényedett nemesi családból származik. Apja csizmadia volt a gömör megyei Rimaszombatban. Korán elvesztette szüleit és a borsod megyei Igricik községbe került nagyszüleihez. Tanítója felismerte tehetségét és a

helybeli földesúr gyermekeinek szolgájaként a sárospataki Kollégiumba küldte. Néhány év múlva Sárospataki Kollégiumba küldte. Néhány év múlva visszavezetett Sárospatakra. Tanulmányai befejeztével, 1844-ben Eperjesen vállalt házitánító állást. Életében fordulópontot jelentett ez, mert ekkor ismerkedett meg az eperjesi születésű Kerényi Frigyes (1822-1953)

költővel és a következő évben itt találkozott először Petőfi Sándorral. Ez alkalommal a költői versenyükben született a természetleírás három, szép remeke: Az erdei lak. 1845 végén Pestre ment, ahol írónak, költőnek ismerkedett meg. 1846-ban Miskolcon református lelképásztori vizsgáit letette és elfoglalta a bejeli lelkesítő állást. 1849-től keleméri, és 1851-től haláláig hanvai lelképásztor volt. Az 1848-as szabadságharcban a rimaszombati nemzetőrszázzal tábori lelkészként vett

Macskássy Izolda kiállítása

Tavasza a télben

Tavasza a télben címet kaphatná az erdélyi származású festő-grafikus művész kiállítása, mert minden bemutatott alkotás erről szól a decemberi zimankós időben. Virágai a tavasz leheletét sugározzák. Anya-gyermek, nő-férfi kapcsolatait bemutató rajzai, selymei, ha áttételesen is a tavaszi megújulásról, az újra kezdésről beszélnek. Így a kiállító terem tavaszt közvetít, s hoz hozzánk.

Macskássy Izolda alkotásai éppennygy, mint a korábbiak, vonalakban, színekben és formákban egyaránt a már tőle megszokottat viszik tovább. Anyaga a selyem és a papír engedelmes hordozói mindannak a vonal- és színvilágnak, mellyel az embert kívánja megérteni és megértetni. S e vágyból adódnak a művek témái is. Rajzai és selyemfestményei az embert állítják középpontba. A szép női test, mely a gömbölyű formák harmóniájában fejezi ki az egyetemességet és a teljességet vezet el a nő és férfi kapcsolatának olykor-olykor csupán utalás szerű felvillantásáig. Ez a felvillanás mindenképpen jelzi, hogy az élet folyamatossága így követhető lépésről-lépésre. Az élet folyamatosságának következő állomása az anya-gyermek kapcsolatait bemutató művek sora. A magatehetetlen, a még kiszolgáltatott kisgyermek bi-

Macskássy Izolda ajándéktárgyaival a kiállításon. Fotó:Schindl

zalma, szeretete és reménysége sugárzik felénk és egyben kissé figyelmeztet is: ember így kapcsolódasz a másik emberhez. A képzőművészetben a kezek és a felvilantott arcok az alkotó, te-remtő ember világát jelentik. A szépívű karok egymást óvják, ragaszkodóan nyúlnak a másik felé s közben átfogják és folytatják az élet folyamosságának kinyilvánítását.

Macskássy Izolda kiállításán a tavaszhoz virágok nemcsak a természetadta színek szépségével, a formák ki-hangsúlyozott erejével ragad-

nak meg, hanem az összetartozásnak, az egymásmelletti-ségnek a kötelezőn túli közvetítésével is. Átvitt értelemben ezek a virágok emberi vágyakat, álmokat hordoznak.

A kiállított művek a művész világról érzett felelősségéről, az emberbe és környezetébe vetett hitéről tanúbizonyságok. Közben megosztja velünk abbéli reménységét, hogy ez a világ, s ez az emberiség képes megbékélésben együtt élni. Ez együttélés munkálója a télben is Macskássy Izolda tavasza.

lyn

Rokonaink ünnepén

Ilyentájt decemberben az advent mellett finn rokonainknak még egy igen fontos ünnepük van. A függetlenségük kikiáltásának ünnepe.

Finnország népének identitás-érzése már évszázadokkal ezelőtt formát öltött, az ország függetlenségének kikiáltása 1917. december 6-án hosszú fejlődés eredménye volt. A parlamenti népképviselőlet és az általános választójog, melyek fontos jellemzői egy független államnak, már akkor létezett Finnországban. Kb. nyolcszáz évvel ezelőtt a tavak partjain és az erdőségekben élő kisebb finn törzsek fokozatosan kapcsolatba kerültek a külvilággal. Az angol származású Henrik püspök a svéd királlyal együtt az első Keresztes hadjáratot 1155 táján vezette finn földre, hogy ott a kereszténységet megerősítse. A XIX. század kezdetéig Finnország a svéd birodalom része volt, földje pedig Kelet és Nyugat közötti háborúskodások helyszíne. 1809-ben a

svéd-orosz háború után Finnország önkormányzattal rendelkező orosz cári nagyhatalom részévé lett. Saját alkotmánya, közigazgatása, hadserege és pénze volt. A finnnek fokozatosan felébredt a nemzeti öntudat, és ez az erős nemzeti érzés a művészetek virágzásához és sokoldalú kulturális fejlődéshez vezetett. Békés folyamat volt ez addig, amíg a századfordulón a cár az ország önkormányzatát meg nem akarta szüntetni. Az oroszországi nagy októberi szocialista forradalom a finnek számára kedvező alkalmat jelentett a már régóta vágyott politikai önállóság kivívására. Finnország 1917. december 6-án kiáltotta ki függetlenségét, melyet a szovjet kormány még ugyanabban az évben december 31-én elsőként ismert el. Az ezt követő években Finnország éppúgy, mint a skandináv államok, semleges külpolitikát folytatott. A II. világháború után az ország megőrizte függetlenségét, de területének mintegy 10%-át, Kar-

jalatt Viipuri városával át kellett, hogy adja a Szovjetunióknak. Majd hatalmas újjáépítési, s később fejlesztési munka kezdődött, amelynek középpontjában mindig is ott állt a kultúra felszínrehozatala. Ez és sok más tényező pl. a kitartásuk vezetett oda, ahol jelenleg vannak. S mint a demokráciájukat, természetességüket s szabadságukat a világ méltán helyezi a dobogó legmagasabb fokára.

Bazsinka Tamás Szilveszter

Kérdezz — felelek

Iskolánkban (Brodarics) az elmúlt héten Diákönkormányzati Fórum volt. Az igazgató úr választott az általunk feltett kérdésekre. Ez azért volt jó, mert a gyerekek nyíltan kérdezhettek az iskolai problémákról és ezekre nyílt válaszokat kaptak. A kérdések többségét az igazgató úr magvalaszolta, de volt néhány értelmetlen kérdés is, ezeket elutasította. Elég sokáig elhúzódott a fórum, mert a vártnál több dolog iránt érdeklődtek a diákok. Szerintünk hasznos volt ez az összejövetel, mert az ott lévő kisebb tanulók is élvezték, hogy beszélgethetnek az igazgató bácsival. A felmerült témák közül szeretném megemlíteni a szivacs gödör kérdését, szöveg került az iskolatakarítás problémájára és az is, hogy jó lenne padokat elhelyezni az udvarban. Reméljük, hogy jövőre is sor kerül még Diákönkormányzati Fórum megrendezésére, ahol mindenki elmondhatja a véleményét.

lyn

Alsóvölgyi Judit

Rádió Mohács műsora az 1485 kHz középhullámon

Hétköznapokon	
11.00	Műsorkezdő, hírek, időjárás, útinformáció
11.05	Programajánló
11.30	Lapszemle
11.55	Hírdetések
12.00	Hírek, időjárás, útinformáció
12.05	Nóta ebédközben
12.55	Hírdetések
13.00	Hírek, időjárás, útinformáció
13.05	Kamarai 10 perc
13.30	Deutsche Welle magyarul
14.00	Hírek, időjárás
14.05	Hírdetések
14.10	Könnyűzene
14.55	Hírdetések
15.00	Hírek, időjárás, útinformáció
15.05	Mindenki kedvére
15.30	BBC világhíradó
15.35	Mindenki kedvére
15.55	Hírdetések
16.00	Hírek, időjárás-jelentés
16.05	Aktuális — információk sok zenével
16.30	BBC világhíradó
16.55	Hírdetések
17.00	Hírek, időjárás-jelentés
17.05	Aktuális programok a vételkörzetben élőkhöz számára
17.10	24 óra „Kék fény”
17.55	Hírdetések
18.00	Hírek, németül
18.10	Vacsora közben
18.55	Hírdetések, műsorzárás

Szombaton	
11.00	Műsorkezdő, hírek, időjárás, útinformáció
11.05	Programajánló
11.30	Lapszemle
11.55	Hírdetések
12.00	Hírek, időjárás, útinformáció
12.05	Nóta ebédközben
12.55	Hírdetések
13.00	Hírek, időjárás, útinformáció
13.05	Aktuális
13.30	Deutsche Welle magyarul
14.00	Hírek, időjárás, útinformáció
14.05	Hírdetések
14.10	Hírdetések
14.55	Hírdetések
15.00	Hírek, időjárás
15.05	Esetek, események
15.55	Hírdetések
16.00	Hírek
16.03	DL Stúdió
16.26	Hírdetések
17.00	Hírek, programajánló
17.05	DL stúdió
17.26	Hírdetések
18.00	Hírek németül
18.30	Hírek, hírdetések
18.55	Adászáró

Vasárnap	
10.55	Műsorkezdő
11.00	„Hangfalfestő” — pop, rock, dzsessz
12.30	Hírek, időjárás, útinformáció
12.35	Hírdetések, közlemények
12.40	Nóta ebédközben
13.30	Deutsche Welle magyarul
14.00	Hírek, időjárás, útinformáció
14.05	Hírdetések
14.10	Üzenetek és

jókívánások a Rádió Mohács hullámhosszán.	
Tel.: 69/311-300	
15.55	Hírdetések
16.00	Hírek, időjárás, útinformáció
16.05	Vasárnapi Magazin
18.00	Német nyelvű műsor
18.10	Környékbeli előadók műsorából
18.30	Hírek, időjárás
18.55	Műsorzáró

A Rádió Mohács a műsorszámlát fenntartja.

A szerkesztőség címe:

Mohács, Radnóti ltp. 3.

Telefon: 69/311-447

Fax: 69/311-733

Üzenetek és jókívánások

A Rádió Mohács az 1485 kHz középhullámon minden vasárnap 14 órától zenés üzeneteket és jókívánásokat közvetít, melyeket hétköznap 7.30-tól 15.30-ig lehet a Rádió Mohács szerkesztőségében feladni (Mohács, Radnóti ltp. 3.)

Gondoljanak szeretteikre névnapok, születésnapok, házassági évfordulók és egyéb ünnepek alkalmából ÜZENJENEK a

Rádió Mohács hullámain az 1485 kHz középhullámon.

Adásaink 80 km-es körben jó minőségben foghatók.

A Rádió Mohács szerkesztőségének telefonszáma

(69) 311-447

A kitelepítés, gyermekkorom emlékezetes eseménye (1947-48)

Szülföld és haza, nemzet és állam (Befejező rész)

Sikeres hazatérésünk után, a féléves tartózkodásunk és többszöri kényszerű költözködéseink sok keserűséget okoztak szüleimnek. Mi az ottani biztonságát kerestük itthon, és helyette kismizettséget, nehéz megélhetést találtunk. Többször volt beszéd tárgya családi körben: vajon miért is jöttünk haza?!

A legnagyobb gondot az jelentette, hogy nem volt magyar állampolgárságunk. Így úgy tudomásul vettük a hatóságok, hogy egyelőre vagyunk. Új mánia alakult a kormányzat részéről: az un. belső áttelepítés. A megbízhatatlan elemeket (kulákokat) Hortobágyra vitték. (Nekünk magyaroknak ez volt a Szibéria.) Egy-egy éjjel falunkból így vitték el a kocsmáros, a módosabb iparosok családját. A még saját házukban lakó sváb családokat kisebb házakba telepítették át.

Rólunk először 1949-ben, majd 1950-ben rendelkeztek, Dobi István aláírásával. Lényegében 1948 őszétől 1950 tavaszáig rendezetlen volt állami létünk.

Először egyes jogosultságokat kaptunk, majd ismét magyar állampolgárok lehetünk. A 4274/1949. (213) Mt. számú rendelet alapján: „Miatán a magyarországi német lakosság tényleges áttelepítése megszűnt... a Németországba áttelepülésre kötelezett személyekre, akik jelen rendelet kihirdetésének napján Magyarországon laktak (tartózkodnak), hatályaikat veszítik a lakóhely (tartózkodóhely) megválasztása és a munkavállalás tekintetében megállapított korlátozó rendelkezések. Ezek a személyek a lakóhely (tartózkodóhely) megválasztása és a munkavállalás szempontjából a magyar állampolgárokkal egy tekintet alá esnek.” A 84/1950. (III. 25.) Mt. számú rendelet 3. §-a kimondja, akik: „Magyarországon tartózkodnak és az erre vonatkozó rendelkezések jelentkezési kötelezettségüknek eleget tettek, magyar állampolgárok és

a Magyar Népköztársaságnak a többiekkel minden tekintetben egyenlő jogú polgárai.”

Valamikor több generációban együttélő népes családkból ma édesanyám és nagynéném él. Ha a kitelepítésre terelődik beszédünk sokszor kerül szóba, hogy ismét hazajöve milyen „bivaly-módon” vetették magukat a munkába. Minden munkát elvállaltak. A kitelepítettek cséplőbrigádok szerveztek és csépeltek az új gazdáknak. Bebizonyították, hogy nehéz munkát is haszonnal lehet végzi. Apám többször mondta: ennyi gabonánk még önálló gazdálkodásunk idején sem volt! Lassan ismét vághattunk disznót, vettünk bűrtort és lett lakásunk. Volt házukat azonban elvből nem vásároltuk vissza!

A szülőfalumban levő nagyszülői ház és a dédszüli házhely (helyén ma új vegyesbolt) előtt ma is meghatódva megyek el, e helyeken ismerem meg gyerekkori világomat. Őseim több éves munka árán vásárolták a házakat a korábbi szerb tulajdonosoktól. Anyám és nagynéném kárpótlási jegyeket kaptak örökségként. A falu végén levő temetőben közel 300 éve nyugszanak az őseim. Melyik német tartományból jöhettek az első, pontosan nem tudom. Talán nem is fontos! Az elődök 9-10 generációja a magyar honfoglalás óta eltelt időszak több mint negyedét éltek meg a faluban. Vajon számít-e, hogy 300 vagy 1100 éve élnek azonos helyen az elődök? Hiszen több tízezer évvel előtünk is éltek e tájon emberek! Az avarok, gepidák, longobárdok.

Izgalmas kérdés a „honnán jövünk” és a „hová meggyünk”.

Könyvtári irodalom foglalkozik e témával. Talán azért is áttekinthetetlen, megismerhetetlen az erre adandó, igaz vagy helyes válasz. Az egyén, a család, a rokonság, a nemzetség önmagáról vallott hite-tudata, az azonossága, különösen a 18-19. század óta

lett meghatározó a nemzetek, az országok és államok életében. Az un. nemzeti államok kialakulása (pontosabban kieroszakolása) új fogalom bevezetését tette szükségessé: a nemzetiség, a kisebbség fogalmát. Érdemes néhány adattal áttekinteni Magyarország lakosságának nemzeti-nemzetiségi arányait. A XIX. század második felében a nem magyar lakosság aránya 1850-ben 58,5%, 1880-ban 53,3% volt. (A legnagyobb népesség a magyar volt, de a népessége nem érte el az összlakosság felét!)

Az 1910. évi népszámlálás szerint Magyarország (Horvátország és Szlavónia nélkül) összlakosságából 54,6% -a volt magyar, 10,4% -a német. A németek száma ekkor 1,9 millió volt. 1920-ban, a trianoni rendezés után, a területileg 1/3-ra csökkent országban már 89,5% -a volt magyar, a németek 6,9% -ra csökkentek. A németek aránya 1930-ba tovább csökkent 5,5% -ra, 1949-ben, a kitelepítés után pedig 0,2% -a vallotta magát német anyanyelvűnek. 1960-ban ez a szám 0,5% -ra emelkedett, majd 1980-ban 0,3% -ra, 1990-ben 0,4% -ra módosult. Az utóbbi arány 37 ezer lakost jelent.

Összevételben néhány adat Mohácsról az anyanyelvi megoszlásról:

1852-ben magyarok 54,4% , németek 8,2% ;
1880-ban magyarok 55,0% , németek 14,0% ;
1910-ben magyarok 62,5% , németek 12,1% ;
1920-ban magyarok 62,0% , németek 13,6% ;
1941-ben magyarok 75,6% , németek 11,0% ;

A mohácsi járás több falujában általában a német-szerb lakosság volt többségben a 19-20. század fordulóján. Az iparosítással megindult asszimilációs folyamatot nem lehetett megállítani e viszonylag tömbben élő németek körében sem. A háború utáni kitelepítés, és azt követő nemzetiségi politika először a

német, majd a délszláv nemzetiséget tovább sújtotta. Városunkban az ötvenes évekig szinte minden üzletben három nyelven beszéltek az eladók: magyarul, németül, sokáig. Az 50-es, 60-as évtizedekben különösen nem számított sikknek valamilyen nemzetiségi nyelven beszélni. Egyik ismerősöm ezért fogalmazott szellemesen így: nem nemzetiségi anyanyelvről, hanem nemzetiségi nagyanyanyelvről beszélhetünk ma.

Egy generáció, az iskolások mai szülei nem, vagy töredékesen beszélnek a német nyelvet. Visszafordítható-e az asszimilációs folyamat?

Néhányan reménykednek, hogy igen, a többség azonban természetes folyamatként — bár sajnálkozva —, de belátja, hogy ez az élet rendje. Egyáltalán vissza kell-e fordítani e folyamatot, erőltetni kell-e, hogy legyen nemzetiségi kisebbség? Kell-e a pozitív diszkrimináció? Mire terjedjen? Ha nyelvben él a nemzet, akkor nyelvben él a nemzetiség is?

Pedagógusként felmérést végeztünk az iskolánk nemzetiségi nyelvet tanuló osztályaiban. Arra a kérdésre, hogy ki beszél veled németül, a tanulók fele a nagyszülőket jelölte meg. A nemzetiségi identitásra kérdezett rá a következő kérdés: Hogyan mutatkoznál be egy külföldi, sok nemzetiségű ifjúsági tábor lakóinak? Válaszlehetőségek: — magyar vagyok — Magyarországon élek olyan helységben, ahol németek élnek — német anyanyelvű magyar vagyok — magyarországi német nemzetiségi vagyok — német vagyok. A válaszok: magyar vagyok (53%), magyarországi német nemzetiségi vagyok (24%). Magyarországon élek olyan helységben, ahol németek élnek (22%).

Előadáson hallottam Pécsen, hogy az asszimilációt a nemzetiségi önmaguk jobban gyorsítják, mint a többségi nemzet. Ez talán abból fakadhat, hogy belülről is

merik a lehetőségeket. Azzal sokan egyetértünk, hogy az ország színésége, a kultúrák egymásrahatása erőssé teheti az egy államban élők. Lehet azonban állandó acsarkodás forrása is a többségi nemzet és kisebbségi nemzetiség közötti együttélés. Új fogalom ma a „másság” is. Elfogadni és elfogadtatni nem a „különbséget”, hanem a „másságot” kell. És ez nem könnyű!

Az államok határokat vonnak maguk köré. (A kisebb államok határait általában az erősebbek határozzák meg!) Az államok jobb esetben szövetségre lépnek, vagy légiesítik a határokat, rosszabb esetben hazafias érzésre apellálva felszabadító harcokat vívnak amelyek végeredményben tervszerű tömeggyilkosságokkal egyenértékűek. Akik szövetségre lépnek ismét másokat kirekesztenek. Most az Európai Unió az elérendő cél nekünk keletieknek. Akarjuk-e igazán? Ők akarnak-e minket? A szomszéd Ausztriában 300 napi EU tagság után a közvélemény-kutatás szerint az osztrákok 22% -a elégedett a tagsággal, 44% -a elégedetlen. A Földön 1800-ban egymilliárd ember élt, a 21. század elejére a népesség elérheti a tízmilliárdos lélekszámot. Nem zárkozhatunk be egyéni várainkba, nyitottakká kell lennünk az egész világra. De legyen önazonosságunk és legyen otthonuk! Közel félve arról szóltak a történetim.

Bauhoffer József

Bauhoffer tanár úr sorozatához hasonló — életrajzi adatokat, történelmi eseményeket felsorakoztató, olvasmányos írásokat, folytatásban szívesen közöl lapunk. Aki úgy érzi, hogy meg kívánja osztani életének gazdag és tanulságos eseményeit, az egy-egy A/4-es gépellapon küldje el szerkesztőségünk címére írásait. (szerk.)

Reumaterápia

A jólsikerült októberi budapesti kirándulás után a Mohács és Környéke Önségélyező csoport november 29-re: Katalin, Erzsébet, Jolán és még ami a környéken névnap van „Batyús bált” rendezett jótékony célzattal.

A bál jótékony célzattal jellegű egy kis tánccal megmozgatott izomzat és a békaperspektíva alatt lévő hangulat néminemű emelésében nyilvánult meg a tervezet szerint.

Példamutató módon, költségvetési hiány nélkül oldottuk meg. A „Batyus bál” mint tudjuk olyan tárgykörű és tartalmú rendezvény, hogy „ha jöttök leszek, ha hoztok esztek”. Így aztán az ügyes kezű és eszű háziasszonyok a legkülönbözőbb mutatók, ám olcsó, de ugyanakkor nagyon finom süttikkel és házikészítésű innivalóval vonultak fel. Férfi tagtársaink inkább a házikészítésű innivalókat részesítették előnyben, ők ugyanis saját borocskájukat vonultatták fel, de az igazsághoz hozzá tartozik az is, volt olyan fiúnk, aki fánkot süttött az alkalom tiszteletére. Akinek nem futotta sem erre sem arra, az is nagyon jól érezhette magát, köszönhetően sorainkhoz tartozó örökvidám városi lokálpatriótának, Kiss Béla tanár úrnak, aki reumatéripiás gyógyászati segédesszközével, harmonikájával feltámasztotta a haladni akarókat is. Felejtettük bűnköt, bajunkat. A mulatságot úgy féldő-tájt — mivel nyerni mindenki szeret — örületes szerencséjétkel szakítottuk meg, „csak az APEH meg ne tudja miből lehet meggazdagodni” jelszóval, az előző hetekben, fiókjainkban és egyéb dugi helyeken elfekvő készleteinkből összehordtuk vagy 100 db különböző tárgyat pl. ékszerdobozba csomagolt szakszervezeti jelvényt, himzett túpárnát, Kiskegyed elmúlt időszaki számait, recept füzeteket és különféle komoly értékkel bíró műtűrt. Ezeket tomlóztuk ki óriási derűtség közepette, különösen, ha a tárgy eredeti gazdájához került vissza. A csúcs „bunda szagú” húzást követően az volt, mikor én megnyertem tokjával együtt — no nem a gyémántokkal kirakott, arany? — „Szocialista brigád” jelvényt a munka hőseként.

Több mint 60 ember kapcsolódott ki és talán nem csak 6 óra hosszára, hanem emlékeinkben meg-megidézve kicsit tovább is, segít derűs percekhez jutnunk

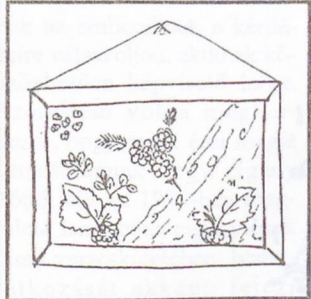
Héra Ferencné

MAGAZIN — MAGAZIN — MAGAZIN — MAGAZIN

Együtt a gyerekekkel ...

Nagy örömet jelent a gyerekeknek, ha osztozhatnak a szülőikkel a karácsonyi készülődésben. Ha lassabban is készülünk el és nem lesz tökéletes a közös munka, mégse rekeszük ki őket belőle.

1. Készítsünk képet ajándékba

Hozzávalók: 1 db rajzlap, ragasztó, őszi lepréslent falevelek, száraz virágok.

A rajzlapra ceruzával készítsünk vázlatot, vázoljuk fel a tájat (nap, domb, út, fák, bokrok). Lepréslent falevelekből, száraz virágokból ragasztással nagyon hangulatos képet varázsolhatunk.

2. Készítsünk karácsonyi üdvözlőlapot

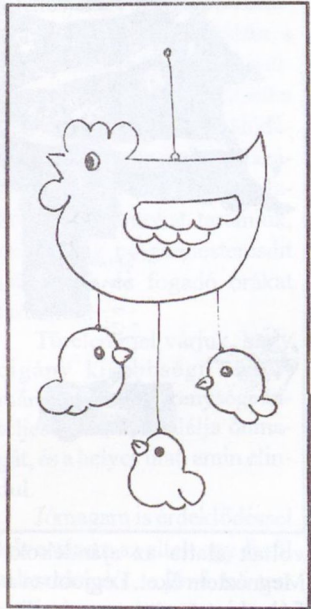
Hozzávalók: rajzlap vagy műszaki rajzlap A/4-es,

ragasztó, zöld apró mintás textília vagy csomagolópapír.

Az A/4-es lapot vágjuk ketté és hajtsuk kettőbe. Így olyan méretet kapunk, mint a bolti képeslapok. Kartonpapírra rajzoljunk egy fenyőfa sablont és vágjuk ki. Ezt illesszük a lapra, rajzoljuk körül és vágjuk ki. A kivágott fenyő helyére a belső oldalról ragasszuk textíliát vagy díszes csomagolópapírt. Olyan hatást kelt, mint egy feldíszített karácsonyfa. Elkészült a képeslap.

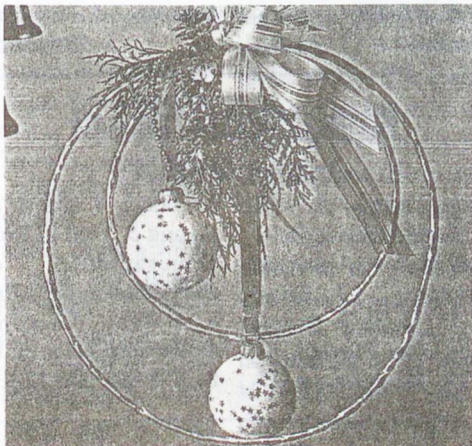
Ügyesebbek fantázia szerint több fenyőt, házikót stb. is készíthetnek.

3. Gyerekszobába, előszobába, konyhába vagy fürdőszobába kedves dísz: tarka, egyszerűen stilizált állatfigurák.

Ki miből tudja, abból készíti (fa, karton, bőr, filc stb.)

Karácsonyi dísz készítése

Vonjunk be két különböző hosszúságú drótot aranszalaggal, hajlítsuk körbe, és a két végén fogjuk össze egy darab dróttal. A karácsonyi díszek közül olyat válasszunk, amelyeknek aranszínű mintázata van. Tobozból, fenyőgallyból, karácsonyfadíszből, aranszalaggal készítsünk egy kis kompozíciót, erősítsük a körökhöz, és ugyanezzel a szalaggal akasszuk fel.

Diós-mákos beigli

A tésztahoz: 500 g liszt, 250 g margarin, 2 tojás, 20 g élesztő, 1 evőkanál porcukor, 1-1,5 dl tejföl, só, a kenéshez 1 tojás.

Diótöltelék: 200 g darált dió, 200 g porcukor, 1/2 dl tej, körömvívi vaníliarúd vagy 20 g vaníliás cukor, 60 g rumban megáztatott, lecsepegtetett mazsola.

Máktöltelék: 200 g darált mák, 200 g porcukor, 1 citrom leve és reszelt héja, 1/2 dl víz, 50 g rumban megáztatott lecsepegtetett mazsola.

A tésztát lehetőleg előző este készítjük el és fóliába csomagolva a hűtőben pihentetjük: a lisztet elmorzsoljuk a margarinnal, hozzáadjuk a meglangyosított tejfőlt, a cukorral felfuttatott élesztőt, egy csipet sót, simára eldolgozzuk, cipót formálunk belőle. Másnap átgyúrjuk, 4 cipót formálunk belőle, vékony téglalap alakúra nyújtjuk. Elkészítjük a töl-

telékeket: a tejet, illetve a vizet felforrósítjuk, feloldjuk benne a cukrot, elkeverjük a felsorolt hozzávalókkal és megkenjük vele a tésztalapokat (a széleken kihagyunk 2-3 cm-t), a hosszabbik oldalán kezdve lazán feltekerjük, kivajazott, lisztezett sütőlapra fektetjük, a végeket lenyomkodjuk vagy aláhajtjuk, tetejét megkenjük tojássárgájával. Langyos helyen fél órát pihentetjük — amíg a tojássárgája megszikkad — megkenjük óvatosan a tojásfehérjével, további fél órát pihentetjük, míg az is megszikkad, a tekeréseket hűtővel megszáradtjuk és előmelegített sütőben, mérsékelt tűznél aranybarnára sütjük (30-40 perc). A kétszeri kenéstől szép márványos lesz a teteje: a sütő ajtaját 15-20 percig nem szabad kinyitni! A tepsiben hagyjuk kihűlni, ujjnyi vastag szeletekre vágjuk.

Sütés-főzés

A nagy ünnepi készülődés, vendégvárás idején a hagyományos ételek mellett kerüljön asztalunkra több saláta, gyümölcsös édesség.

Kefires-tornás almasaláta
80 dkg almát meghámozzuk és lereszelünk. Összekeverjük 5 dkg reszelt tormával, 1 narancs levével, csipet sóval, kevés cukorral és egy pohár kefirrel.

Fejes saláta déligyümöccsel
3 db fejes salátát megtisztítunk, megmossuk, hűtőszekrénybe félretesszük. 40 dkg paradicsomot, 15 dkg narancsot, 30 dkg ananászt kockákra vágunk és összekeverjük.

Másfél dl tejfőlt sóval, cukorral, 1 dl citromlével elkeverünk és a salátára öntjük. Hidegen tálaljuk.

Mindkét saláta jól illik főtt és sült húshoz.

Grapefruit-saláta

Citrom ízű pudingporból pudingot készítünk. Ha megsűrűsödött és kissé kihűlt elkeverünk benne 1 tojássárgáját, majd óvatosan hozzáadjuk a tojás felvert habját. Ha kihűlt, 2 db grapefruit-ot, 2 narancsot, 2 almát apró kockákra vágunk, rátesszük 1 citrom levét 10 dkg cukorral, majd ezzel körítjük a pudingot. Hűtve tálaljuk.

Füge bomba

Egy koszorú szárított fügét húsdarálón megda-

rálunk, összegyúrjuk egy-két kanál narancssal, vagy narancslével. 5 dkg őrölt dióval, cukorral, reszelt narancshéjjal ízesítjük. Vizes kézzel kis golyókat formálunk belőle, kristálycukorba forgatjuk és egy-két napig szárítjuk. Sokáig eláll.

Csokoládés aszalt szilva

A leforrázott aszalt szilvát kimagozzuk, helyébe egy hámozott mandulát dugunk és villára tűzve sűrű csokoládéba mártjuk, majd zsírpapíron szárítjuk.

Csokoládéhoz 30 dkg cukrot, 5 dkg kakaót, 1 kávékanál vízzel megolvasztunk, de nem főzzük és 1 tojásfehérjével keverjük ki, amíg langyos lesz.

Gyümölcsös madártej

Hozzávalók: 1 liter tej, 15 dkg cukor, 4 tojás, 1 kanál liszt, 1 cs. vaníliás cukor, 30 dkg málna, eper vagy narancs.

A tejet a vaníliával és a cukorral felforraljuk, kifőzzük benne a kevés cukorral keményre vert tojásdobot. A tojások sárgáját kevés cukorral, liszttel habosra keverjük és a forró tejhez öntve sűrű krémet főzünk belőle. Ha kihűlt, hozzákeverjük a gyümölcsöt, a habbal és a félretett gyümölcszemmekkel díszítjük. — abund —

Betegek és idősek Jézuskája

Mohács város legnagyobb humanitárius intézményének, a Kórháznak orvosigazgatóját, dr. Dénes Lászlót kerestem fel a karácsonyi ünnepek közeledténél üggyén:

Tisztelet igazgató úr! Azt kívánom Öntől megérdeklődni, hogy milyen módon ünnepelnek majd 24-én és 25-én azok, akiket hivatásuk, munkájuk és persze egészségi állapotuk az intézményen belül kényszerít tartózkodni, különös tekintettel a betegekre, hiszen most majd családi körön kívül lesznek kénytelenek tölteni a szeretet ünnepét?

Meggyőződésem az, hogy az örömet adni kell, azt nem lehet szerezni, és nem lehet elvárni. Mindig igyekezni kell az örömadás módját megteremteni és aki erre képessé válik annak végül önmagának is nagyon sok örömben és sikerélményben lesz része.

Ennek a gondolatnak a jegyében munkatársaimmal azon fáradozunk, hogy minden velünk kapcsolatba került vagy kapcsolatot tartó emberünknek a testi-lelki állapotán tudjunk egy kicsit javítani, egy kicsit könnyíteni és az nem csekély feladat.

Szép példa erre az elmúlt Mikulás nap, amikor a szomszédos Kisegítő Iskola egyik osztályának tanulóit szerény ünnepség keretében megajándékoztuk, elismeréseként annak a munkának, amit egész évben a kórház parkjában, — a munkaterápia keretén belül végeztek. Érzelmi kötődésüket kívántuk elősegíteni és ápolni.

Karácsony délután minden osztályunkon jelképes módon megtörténik az ünnepség, melyen résztvesz az osztály vezetője, az ápolónők az ágyban fekvő betegekkel együtt.

(Folytatás a 12. oldalon)

Ünnepi készülődés

Az utóbbi években — a Nyugat- és Észak európai országokhoz hasonlóan — nálunk is nagy kultusza alakult ki a lakás ünnep-váró feldíszítésének. Ehhez már kellékek is kaphatók a boltokban (bejárati ajtókra helyezett koszorúk, ablak és asztali díszek stb.).

A karácsonyi asztal megterítéséhez adunk néhány ötletet.

1. Vegyünk annyi szép, egyforma almát, ahány főre terítünk. Mossuk meg és töröljük szárazra, fényesre. Vátsároljunk az abrosz és a teríték színével harmonizáló, kisméretű gyertyákat. Fúrjuk ki egy kissé az almákat és mint gyertyatartóba állítsuk bele a gyertyákat. Tűzzünk mellé apró fenyő ágat, száraz virágot vagy színes szalagot és ál-

lítsuk a teríték jobb oldalára. Mielőtt a vendégek elfoglalják helyüket, oltuk le a villanyt és gyújtuk meg a gyertyákat. A kis lángocskák meghitt hangulatot árasztanak.

2. Ugyanezt megtehetjük kisméretű, jellegtelenszerű gyertyatartóval, melybe fehér vagy színes gyertyát állítunk és szép gyertyagyűrűt helyezünk rá, esetleg kicsi csendgyertyával.

Az ünnep hangulatát emeli az arany és piros szín, egymással is jól harmonizálnak.

3. A megterített asztal szép dekorációja egy virágzó cserepes virág (mikulás virág), erika, primula félek, ciklámen stb.). A karácsony színe a piros. Tegyük szép díszcserépbe vagy kosárkába. — abund —

MOFA

MOHÁCSI FAROSTLEMEZGYÁR Rt.

Mohács, Budapesti ou., Tel.: (69) 329-922, Fax: (69) 329-742

Falburkolat

MOFAL új termék, kiválóan alkalmas függőleges és vízszintes felületek burkolására, tipikusan „csinálj magad” termék.
MOFAL burkolat nagy szilárdságú, tetszetős.
MOFAL burkolat karbantartást nem igényel.
MOFAL különleges rögzítő elemei segítségével jól szerelhető.
MOFAL: pontos megmunkálás, síma felület, kiváló minőség.

Méretek:

Hosszúság: 2700 mm
Szélesség: 150 mm
Vastagság: 9,0 mm

MOFAL környezetbarát, E-1 minőségű.

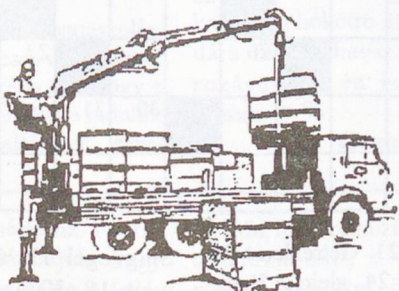
KISZERELÉS: egységcsomagban 5, ill. 10 db-os mennyiségben, mely 2, ill. 4 m² felület burkolásához elegendő. Az egységcsomagok 18, ill. 36 kg súlyúak.

Termékforgalmazónk:

MOHÁCSI FAROSTLEMEZGYÁR Rt.
Mohács, Budapesti ou., Tel.: (69) 329-922 (ker. oszt.)

Az alaptól a tetőig!

Marocco Kft.

Megrendelhető:

Betongerendák, áthidalók, béléstestek, földempanelek, különféle tégla, cserepek (Bramac, békéscsabai), épületfa, nyersbeton mixerés kiszolgálással, folyamkavics, folyamhomok, cement, égetett mész, egyéb építőanyag.

IGÉNY SZERINT HÁZHOZZÁLLÍTÁSSAL!

Mohács, Budapesti országút

Tel.: (69) 322-840

Fax: (69) 322-845

Telex: 12-550

Építőanyag-értékesítés kedvező áron!

A Bartók Béla Művelődési Központ rendezvényei

A Kossuth Filmszínházban
19-én 14 órakor
a Vöröskereszt karácsonyi ünnepe
22-én 10 órakor
a Menedékes gyerekek karácsonyi ünnepe
22-én 15 órakor
a Mohács Városi Kórház karácsonyi ünnepe

A Művelődési Házban
16-án 21 órától
JOY bál
22-én 19 órától
Koszorúcska
25-én 22 órától
Karácsonyi bál
Zene: Asterix

A Sétány sörözőben
21-én 18 órától
a Mohácsi Jazz Quintett estje

Moziműsor
14-17. Szárguldó erőd (színes, feliratos amerikai akciófilm)
18-20. Játssz a túlélésért (színes, magyarul beszélő amerikai akciófilm)
21-23. Az új rémálom (színes, feliratos amerikai horror)
24-én 15 órakor Hófehér (színes, magyar rajzfilm)
25-27. Dolores Claiborne (színes, feliratos amerikai film)
28-31. Áldatlan állapot (színes, magyarul beszélő amerikai filmvígjáték)

Az Ifjúsági Ház Téli szüneti programja

December 22-én,
pénteken 9-12 óráig
Karácsonyi fa- és
ablakdíszek készítése

December 27-én,
szórádán 9-12 óráig
Csere-bere
Telefonkártyák, kender-
figurák, albumos matri-
cák cseréje

December 28-án,
csütörtökön 9-12 óráig
A képzőművész műhely
nyílt foglalkozása
Vezeti: Bosnyák Mihály

December 29-én,
pénteken 9-12 óráig
Társasjátékok és film-
vetítés

Karácsony

A karácsony a szeretet ünnepe. Nagyon várja a mi családunk.

A fenyőfánk díszítésénél én is segítettem. Olyan szép lett a csillogó díszektől, szaloncukroktól! Estére már ott

A fiúbarbin kívül még sok-sok más, szebbnél-szebb ajándékot is kaptam.

Amikor már megnéztük az ajándékokat, addigra besötétedett. Ekkor meggyújtottuk a csillagszórókat és bekap-

Keresztrejtvény

Egy hét múlva — december 25-én — lesz karácsony, Jézus születésének évfordulója. Ma már egyben a béke és szeretet ünnepe is, amelyen a rokonok és barátok egymást megajándékozzák. Ősi népszokás a karácsonyfa állítása.

Keresztrejtvényünk Jézus születésével és jókívánságainkkal kapcsolatos.

széles terület, névelővel 27. Tojás, németül, kiejtve 28. Sróf 32. Cigaretta 34. Piros, németül 35. Gyomnövény 38. Valamely foglalkozású személyt jelölő főnevek képzője, görögül (JezsuITA) 39. A hagyma városának tükörképe! 41. Vitaminhiány okozta súlyos betegség 43. Különféle fák együttese 45. Felesége van 46. Román

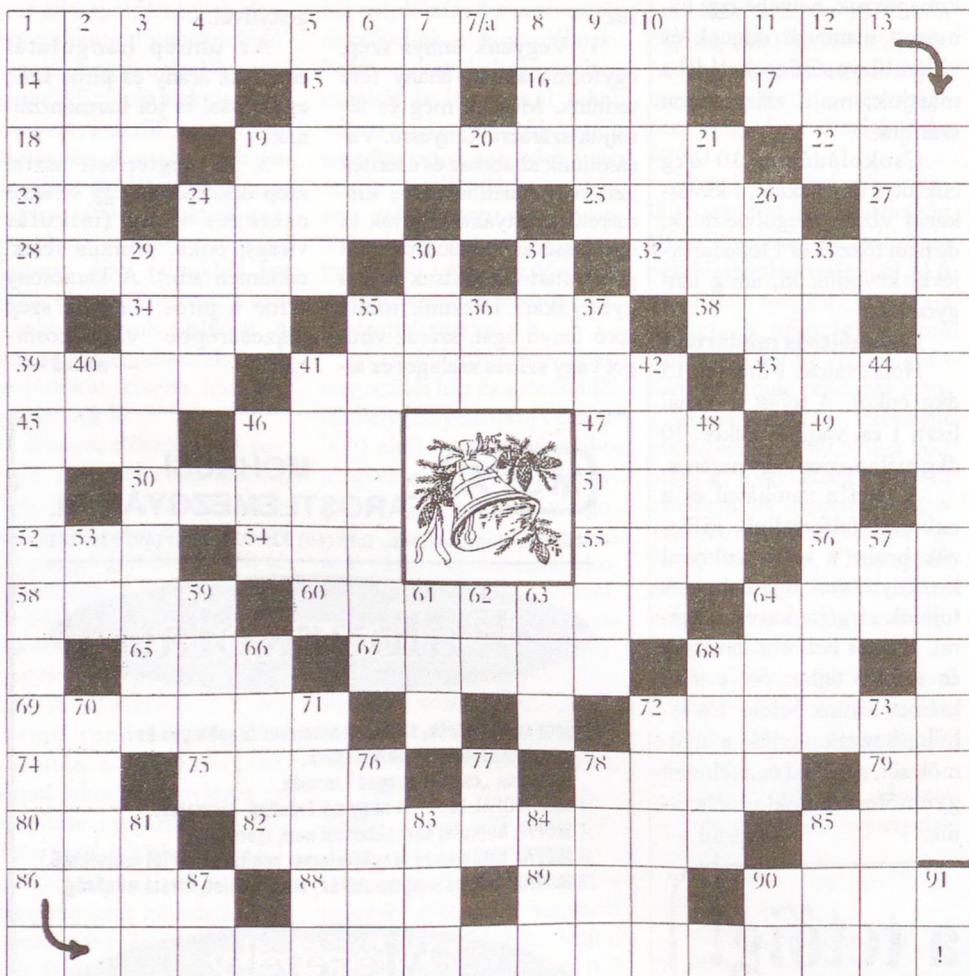
nyelve 68. Nyomással elmozdít 69. A szóba forgóhoz hasonló nagyságú 72. Valami eleni tiltakozás jelül felvonuláson vesz részt 74. Meglepődés kifejezése 75. Aludt tej terméke 78. Mikszáth regényhős 79. Lentebb levő helyre 80. Korszak 82. Hideg évszakban hosszabb szabadságot pihenéssel tölt (két szó) 85. Valamit hirtelen és

6. Algír fővárosa 7. Tolna megyei település 7/a. Y 8. Tekintetét valahova irányítja 9. Palindrom női név 10. A múlt században élt jelentős angol költő vezetékneve 11. Igen, németül 12. Cigaretta 13. Kedvenc énekesünk keresztnéve 19. Számszerű eredmény 20. Indíték 21. Emberi erővel működő 24. Félten védem 26. Egyetemi osztályzat 29. Lepke fajta 30. Talajművelő kéziszerszám 31. A Bakony legmagasabb hegye 33. Bűvölt 35. Szándékoztam 36. Cirkónium vegyjele 37. Nagy tudású és tapasztalt szakértői 40. Ásványi anyag 41. Baranya megyei település 42. Évszakai 44. Németország és Portugália Nemzetközi gépkocsi jele 46. Kocsma 48. Garam folyó egy szakasza! 53. Rangjelző 57. Lyukasztó szerszám 59. Eszes 61. Kopasz 62. Gólnélküli döntetlen 63. Szám, olaszul, röviden 64. Ismert ope-rett, férfi főszereplője 66. Gabonát lekaszáll 68. Átlátszó selyemszövet 70. Kérelem 71. Nincs tovább, névelővel 72. Tüske, betűi keverve 73. Valamely időtartammal korábban 76. Orosz férfinév 77. Személyesnévmás 78. Női név 81. Magasabb rangú anygyal 83. Egészséges, orvosi rövidítéssel 84. Herélt kos 85. A font harmincketted része 87. Nóta, egynemű betűi 90. Személyesnévmás 91. A!

A külön sort az ábra azonos számú betűinek átmásolásával kell kitölteni. Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 1. sorok, valamint a külön sor megfejtése legkésőbb 1995. december 22-ig a Mohácsi Hírlap szerkesztőségé 7700 Mohács, Radnóti ltp 3. címre.

A 24. számú rejtvény helyes megfejtése: Téalapó zsákja.

A helyes megfejtők közül a Schindl Fotó nyereményét — 1 db színes filmtekercset nyert Éva Loránd Mohács, Horváth K. u. 1/A.

64	20	79	44	62	88	60	66	48	30	28	41	76	45	7/a	37	!
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	----	---

Meghatározások Vízszintes

1. Örömhír 14. Emberi természet 15. Időmérő 16. Egyénisége 17. Az ott levő személyek 18. Ollós állat 19. Valakinek a megsegítésére pénzt adnak 22. Virág közepe! 23. Azonos magánhangzók 24. A régmúlt hangulatát felidéző 25. Épületekkel körülve-

folyó 47. Német névelő 49. Hónaprövidítés 50. Kizökkent a nyugalmából 51. Európai nép 52. Kaotikus kezd lenni! 54. Növényt nemesít 55. Szintén nem 56. Nyakat védi a hideg ellen 58. Nyírőeszköz 60. A katonasághoz tartozó 64. Fialat szarvasmarha, utolsó betűje nélkül 65. Indítéka 67. Új-Zéland ősi

erőtlen nyomással valahova mozdit 86. Nulla 88. Tréfás bmondás, angolul 89. Keskeny hézag 90. Nagyapa, kedveskedve.

Függőleges

1. A vízszintes 1. folytatása 2. Titkon valakinek a tönkretételére törekszik 3. Tűzre tesz 4. Á; Á; Á! 5. Sodrófával téstát nyújt, tájszóval

voltak alatta az ajándékok. Megnéztem őket. Legjobban a fiúbarbi tetszett, meg is köszöntem szüleimnek.

— Nagyon szépen köszönöm! — mondtam örömmel.

— Örülünk neki, hogy tetszik az ajándék — válaszolták szüleim.

csoltuk a fenyőfán lévő kis égőket. Le is fényképeztek szüleim a szépen feldíszített fenyőfa előtt.

Nagyon jól éreztem magam karácsony este. De jó lenne, ha egy évben kétszer ünnepelnék a karácsonyt!

Brodarics 4. c.

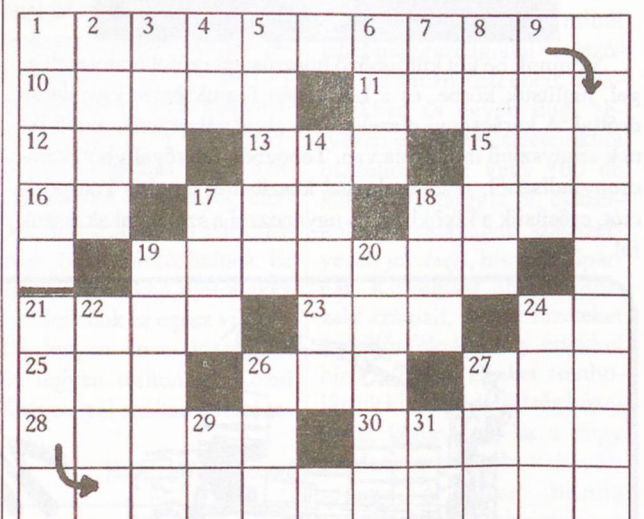
Kreuzworträtsel

Zebensweisheit

Waagrecht

1. 1 Teil der Weisheit 10. Zebewohl 11. Not, Armut 12. Verkersmittel 13. Empfehlung 15. Stadt in Angola 16. perönliches Fürwort 17. ...Bam 18. Meeresbusen 19.

zeichnung 4. Ausruf der Empörung 5. Fluß in Spanien 6. Tennisausdruck 7. chemisches Zeichen für Aluminium 8. Befehl, Anordnung 9. Autokennzeichen für Ennepe-Ruhr-Kreis und Ilmenau 14.

Edelstein 21. Getreideart 23. Zaufvogel 24. gleiche Buchstaben 25. biblischer König 26. Papagei 27. Kurzwort für Aluminium 28. altrömische Münze 30. welliger Haarschopf.

Senkrecht

1. Geburtstarbe an der Bauchwand 2. römischer Kalendertag 3. Musik: Tonbe-

Singvogel 17. so lange, so weit 18. Kuhantilope 19. Frauennamen 20. iatlienischer Geigenbauer 21. 2 Teil der Weisheit 22. österreichisch: Elch 24. gesamt 26. mittellos 27. Singstimme 29. an dem 31. Luftfahrtgesellschaft für Österreich

Franz Neumeister

A szerkesztőség postájából

Hontalan?!

Szomorúan tapasztaltam, hogy 1995. évi közmegehallgatásról hiányzott a nemzetiségi képviselők közül egy, a cigányoké. Kovács József képviselő Úrtól is szeretnénk volna kérdezni egy s más ... Talán nem tartotta fontosnak, hogy jelen legyen, és képviselőtársaihoz hasonlóan azoknak az embereknek a kérdéseire válaszoljon, akiknek köszönhetően képviselő lehet. Szerettem volna megkérdezni, hogy mitől érzi magát „hontalannak” egy cigány költő, aki az 1991-ben megjelent Ismeretlen cigány ének című verseskötetében bemutatkozását ekképp fejezi be: „Vallom és vállalom, hogy rajtam két aranypánt van: az egyik a magyar kultúra, a másik a cigányságom. Egyikről sem óhajtok lemondani.”

Aki hontalan, annak nincsen hazája, anyanyelve, választójoga ... Tiszteletlennek, etikátlannak érzem, hogy hontalannak nevezi magát egy költő-politikus, aki a jelen társadalom törvényeink jóvoltából érdeket képviselhet. Érdeket képvisel, nem pedig provokál, példaértékű magatartásformát tanúsít, nem pedig negatív megkülönböztetést sejtető jelzőket biggyeszt nevé mellé!

Régi óhaja teljesülhetett a cigányoknak, amikor a képviselőtestületben tudhatott valakit, akit maguk közül valónak érezhettek. Vártuk a változást, hogy értékeink oldaláról is bemutatkozhassunk,

akár a városi televízióban vagy a rádióban. Mindez még várat magára ... Várat magára ugyanúgy, ahogy a cigány kisebbségi önkormányzatnak bemutatkozása is, amely olyan sűrű szövésű lepel mögött végzi tevékenységét, hogy a hétköznapi cigány emberek nem is látnak mögé ...

Szerencsések ők, hiszen kiválasztottak. Megkapták a lehetőséget, hogy ápolják és bუმutassák a cigányság kulturális örökségét. Szerencsések, de helyzetük nem irigylésre méltó, hiszen a cigányok azt várják tőlük, hogy enyhítsék a szegénységet, a szociális gondokat. A cigányok nehezen fogadják el, hogy a kisebbségi önkormányzat csak abban lenne illetékes, hogy segítsen a kulturális másság elfogadásában, s erre építkezve támogassa a cigányoknak a társadalomba való beépülését, integrálódását. Ezen félreértések tisztázására szükség lett volna pl. lakossági fórumokat tartaniuk, nem pedig polgármesteresdít játszaniuk és fogadó órákat tartaniuk!

Türelemmel várjuk, hogy cigány kisebbségi önkormányzatunk tevékenysége kiteljesedjen, megtalálja ön magát, és a helyes utat, amin elindul.

Jómagam is érdeklődéssel telve várom az eltelt egy évről a beszámolót, a jövő évi terveiket, perspektíváikat.

Mihálovics Ibolya

Tisztelt Szerkesztőség!

Megköszöném, ha a Mohácsi Hírlapban megjelenne alábbi észrevételünk:

Szomszédaim kérése és megérezt saját elhatározásom készített arra, hogy az évek óta előforduló, felelőtlen munkára felhívjam az illetékesek figyelmét.

Tudvalevő, hogy a Jókai Mór utca azon szakasza a legszűkebb, amely a Gőzhajó és Szűk utcák között húzódik. (Az utca azon szakaszát, mely a Kálvin és Hunyadi utcák határolják, most nem vesszük számításba, mert az utca egyik oldalán nem alakítottak ki használható járdát az illetékesek.) Nos, havazás esetén a fent megjelölt utcarészben a lakók megteszik az ilyen esetben szükséges köteleességüket: a járdáról lelapátolják a havat; szükség esetén naponta több ízben is.

Szomszédaim panasolja: az éjszakai hóesés után, reggel azonnal munkába állt, hogy a járókelők, a munkába indulók tiszta járdát találjanak. Ami-

kor befejezte a munkát, nem kis sebességgel jött a hókotrógépkocsi és a közúton lévő havat és latyakot teljes egészében a járdára túrta, de úgy, hogy a házfalak is kaptak abból. Szomszédaim munkája hiábavaló volt.

Mivel nem egyszer így jártam én is — már évekkkel ezelőtt is — arra kérem az illetékes hókotró gépkocsivezetőjét, hogy vegye tekintetbe a fent említett utcarész lakóinak kérését, és azon a részen kissé körültekintőbben végezze munkáját, mert ezen a részen nincs útpadka a páros számú házak oldalán, csak 40 cm szélességű vízelvezető betonvály. És érthető az itt lakóknak az az elhatározása is, hogy a következőkben nem fogják eltakarítani a hókotró által a járdára feltúrt havat. Elhatározásukhoz én is csatlakozom.

Grain Ferenc

Ha végigsétálunk a városban bizony láthatjuk, hogy elég szemetes, főleg a lakótelepek környékén, az ételmisszerüzletek előtt. A csokoládépapírtól a szotyolamagig minden megtalálható.

A lakótelepi lakások átadása idején a lakókban nagyobb volt a lelkesedés a takarítási és parkosítási munkák iránt.

Ma, ha körülnézünk a lépcsőházakban, a legtöbb piszkos, szemetes, össze van firkálva, a levelesládák tönkretéve. A háztömbök előtt a virág-ágyásokban a rózsák helyett a gaz virít. Egy-egy lépcsőház tükörképe annak, hogy milyen emberek laknak benne, milyen a kör-

Mohács a magyar történelemben

(Folytatás az előző számból.)

Az 1686 - 87 - es harcok Mohácsot szinte a földdel tették egyenlővé, „de továbbra is végvár maradt, ezért a falait újra kellett építeni, a várost meg kellett erősíteni. Első kapitánya Szabényi György volt. 1696 - ban a megye harmadik legnépesebb városa 96 lakossal. A gazdaság és a kereskedelem fellendülését segítette elő a Lipót császártól kapott vásártartási jog. Ebben az időben alakult ki Mohács jellegzetes arculata.

A békés építést az 1848 - as forradalom szakította félbe, melynek a hírért egy komáromi kereskedő hozta. A lelkes mohácsiak Bárány József dohányüzletét kinevezték "Forradalmi csarnok" - nak. Hatos Gusztáv a város főjegyzője lelkes szónoklatával buzdította a város lakóit a szabadság kivívására, Rövid idő alatt nemzetőrség is szerveződött. Ennek vezetője Bathányi Kázmér gróf főispán volt. Hadiszállása Mohács.

A szabadság mámore azonban nem tartott sokáig, Henriquez gróf csapata 1949 július 15 - én elfoglalta a várost, melyre súlyos hadisarcot vetett ki. Az elnyomás évei városunk számára is nehéz időszak volt, így 1868 - ban Mohács nagyközséggé

fejlődik vissza. Az újabb felendülést a milleneumi készülődés hozott, sok új épülettel gazdagodott ekkor Mohács. Az első világháború szörnyűségeit követően 1918 - tól 1921 - ig e területet a szerb - horvát - szlovén állam katonái szállták meg. Csak ezt követően 1924 - ben kapta újra vissza városi rangját Mohács.

A második világháború itteni hadműveletei 1944 november 26 - ra fejeződtek be, melyet követően 1949 - ben nagy lehetőség nyílt a város fejlesztésére. Ide tervezték megépíteni a Dunai Vasútvét. Az akkori világpolitikai helyzet azonban ezt megakadályozta. A fejlődés úja az ötvenes évek második felétől biztosított. Ekkor épült a Farostlemezgár, bővült a Búrtorgyár és a Téglagyár, létrejött a TEMAFORG, stb

Mohács város mint nyílvántartott lakott település 1993 - ban volt 900 éves!

Reméljük beteljesülnek Kisfaludy Károly szavai:

"..... a múlt csak példa legyen most,

s égve honért bizton nézzen előre szemünk.

És te virulj gyászter! a béke magasztos ölében,

Nemzeti nagylétünk hajdani sirja, Mohács.

Rutsch Éva

Krampusz voltam az újmohácsi Téalapó esten

Ezt a napot izgalommal és készülődéssel vártam. Előre örültem annak, hogy valami kedvemre valót csinálhatok. Az utolsó napokban hosszas kotorászás után megtaláltam a szükséges ruhadarabokat. Ezzel aztán felöltöztem. Fekete harisnyám egyik szára piros szaloncukrot kötöttem, alá fekete pulóvert, harisnyát, bakancsot. Derekamra körbe, szalagra felaggatott szaloncukrokat helyeztem. Másnap este az óvodában a többi krampuszal hamar felöltöztem, s már csak a télapót vártuk. Ezalatt bepakoltuk puttönyába az ajándékokat. Végre elindultunk.

Mikor a kultúrházba értünk, már mindenki bent várt minket. Még szólt a zene, de a kopogtatásunkra minden elcsendesült. A gyerekek és az óvónők énekszóval fogadtak minket. Ezután a télapó leült, mi addig a gyerekeknek cukrot, diót dobáltunk.

Röviddel ezután következett az ajándékosztás, a jónak ítélt gyerekek vehették el először a csomagjaikat. Ezek után a télapó megkér-

dezte, ki a legrosszabb gyerek közöttük. A gyerekek korusban kiabálták testvérem Kaipl Máté nevét. Az ötéves kislány kicsit vonakodva ment ki, de végül megbátorodott. Ő kapta a legnagyobb virgácsot, de végül is örömmel fogadta el a csomagját. Most az óvónők és a gyerekek táncba hívták a télapót és a krampuszait. Az óvoda dolgozói jószívvel kínálták meg a télapót süttivel — amit egy nagymama készített, de ő önzetlenül osztotta meg a gyerekekkel. A gyerekek még énekeltek kicsit, ezután utunkra indultunk. Levetkőztünk és visszamentünk a bálba.

Az egyik szülő kedvesége révén bőséges büfé volt. A kellemes hangzású zenét egy bajai bácsi adta, aki szintizátoron játszott és énekelte hozzá. Szendvicset, pogácsát, süteményt és még sok finomságot ehattunk.

Szerintem ez a bál és a télapóvárás nagyon szép és érdekes volt, nagyon tetszett, remélem a többieknek is.

Kaipl Dóra

nyezethet való viszonyuk. Egy lépcsőházi takarítás olyan mint a sóprústánc. Vanak akik gyorsan „eldobják” a sóprútt, így le g t ö b b esetben 2-3 l a k ó

kezében marad a sóprú.

Az eldobók közé nem lehet sorolni az idős, beteg embereket, mert azt minden

lakónak be kell látnia, hogy egyszer ő is idős és beteg lesz.

Úgy gondolom a tömbalakásban lakókra egyazon szabályok vonatkoznak. A másik lakóban is az embet nézem, és megtisztielem azzal, hogy elvégzem az éppen rám eső munkát és nem „sózom” az éppen soron következő nyakába.

Szántó Dezsőné

Cserkészszavok

Kiegészítés

Az előző számban egy történetet mondtam el a cserkészstudás életmentő mivoltáról. Sajnálatos módon a cikk vége a nyomtatásban lemaradt. Ezért itt közöljük a befejezést, amely elgondolkodtató lehet sokak számára:

„...A gyáros fia nem került haza Hollandiába. Eltűnt. — Valószínűleg meghalt a fogságtáborban.

A fenti történet bizonyítja: soha nem lehet tudni, mikor

lesz szükség a cserkészstudományok, a cserkészleület alkalmazására, akár életmentés vonatkozásában is.

Miért van mégis olyan kevés cserkész Mohácson?

A szabadelvűség miatt. — Mindenki úgy gondolkodik, mint a gyáros fia:

„Nincs rá szükségem, hogy azért is dolgozzak.”

Vajon igaz ez?

BETLEHEMEZÉS

A mohácsi 1604. sz. II. Lajos cserkészcsapat december 15-én megkezdte a városban a betlehemezést. Cserkészeink elsősorban a rokonok körében mutatják be az ősi betlehemes játékot, amely környei és tinnyei gyűjtésből

származik. Korlátozott számban, a jelentkezés sorrendjében, bemutatjuk ezt egyéb magánháznál is, külön kérésre. Az igényeket, akár közvetett módon is, a csapat címére (Fáskert u. 24.) kell eljuttatni december 20-ig.

BETLEHEMI LÁNG

Az 1604. sz. II. Lajos cserkészcsapat ez évben is szeretné karácsonyra elhozni a „Betlehemi Lángot” Mohácsra, ha erre lehetőség lesz.

Kérjük azokat, akik az ünnepi étkezés melletti gyertyán ezt a lángot szeretnék látni, készüljenek fel viharlámpával a láng hazavitelére, amelyet az éjféli mise után lehet megkapni a templomban. Viharlámpával 1-2 napig eltárolható a láng.

Felhívunk minden hívő családot a „Láng” hazavitelére, mivel ez Jézus születésének egyik legeredetibb szimbóluma.

Ez a szeretet és a béke lángja, amelynek helye van minden hívő család asztalán a karácsonyi hangulat megteremtéséhez.

Ez egyébként a templomokban is hirdetésre ill. ki-függesztésre kerül.

Kuti Ferenc cst
cspk.

Prid Božić

Već 4-og prosinca (decembar) uveče je zasilo pretsedništvo Šokačke citaonice da bih doneo odluke o narednim zadacima, medju kojima se nalazio jedan svima mama lip i mio zadatak, koji je glasio da se 15-og poslije podne sa zovu nasi najsitniji Šokci i Šokice, tojest dica našeg članstva, jer čuju biti darivani ne samo sa božićnim paketom, već čuju moć pogledati jednog vrlo lipog programa, što čuju skulari Sečenjievci prikazati.

-Taj dogadaj je polako prici kod nas u tradiciju.

Da sta ce sve doneti Didamraz u svojoj vriči, to još ne zna nitko. I ja sam samo neke sitnice doznao. Na primjer da ce ju skulari igrati i pivat prave moháčke igre i pisme. A čuo sam da ce neki i recitirati. Osim toga treba da vam kažem da ima čemo jednog gosta iz višeg razreda, koji ce nam pivati pravi šokački bečarac i druge pisme da bih raspoložio ne samo vas mali patuljci, već i vaše roditelje, bake i dide, pa bome i mile prabake ljubjene Dedike.

Daklem draga Dico 15-og poslijepodne: put podnože i hajd u našu milu Šokačku citaonicu !!!

Našeg članstva molimo, da svi oni koji imaju malu dicu neka ih donese na tu svečanost. Recite molimo vas i ciloj rodbini neka dudju svi oni koji vole dicu, rada su podiljiti radost malisama i hočeju viditi kako im se zasija

čistobiserno oko, -od čega nema ništa lipšega na svitukada pruzo male ručice za božićnim paketom.

Da ne zaboravim! Dobio sam još jedan zadatak od "starceva". Rekli su Kada već pišeš, ne zaboravi svakoj šokačkoj i ne šokačkoj obitelji u naše ime zaželiti radosnog Božića i sternu Novu 1996-og godinu i poručiti bakama i didama da ih lipo molimo neka izpriporidaju svojima mladima i unučadima to, da kakvi su bili Božići kadgot, šta se dešavalo na badnje večé, šta je bila post, šta su večerali na badnjak, čime je bio prostrt astal, zašto se umakao bili luk u med, poslije polnočnice sta im bila postelja, zasto su niki se okrecali na polnočnici, kakvu su stolicicu dilali priko 13 dani, i tako dalje sve božićne običaje. A što je još i od toga važnije treba da nauče svoje malisane na stare božićne pisme, čije prilipe melodije jo uvik tu zulje u našim usima. Sve čujemo glasove naših pokojnika kao u više glasova (vokalni hor) pivaju i slavu onoga koji se rodio za nas. Pisnom pozivaju pastire: Oj bračo pastiri ustanite.....

I na krajunada mo seda ce ju kadgot i današnj malisani sa zahvalnošćom misliti na one strina Marice, Ilke i Kate, ko je ce uz svoj naporan rad ukinuti vrimenta na to, da nam stvaraju ne zaboravno popodne, gdi ce zavladati ljubav, mjr i puno-puno radosti.
Cika Matija Kovacik

SPORT

Ülésezett a Diáksport Bizottság

Mohács város Diáksport Bizottsága december 1-én tartotta a szokásos évi, és a most esedékes négy éves ciklusra vonatkozó értékelő kibővített értekezletét. A megbeszélésen 58-an a város, 26-an a térség általános iskoláinak képviselőiben vettek részt. Az ülésen a város három közép-fokú iskolájának képviselői is jelen voltak.

Az elnökség beszámolója a következőket tartalmazta:

— Mohács város Diáksport Bizottsága 26 általános iskola diáksport versenyeit szervezi, koordinálja, rendezi;

— 20 iskolában működik Diáksport Kör;

— 1 Diáksport Egyesület van, melyhez négy általános iskola tartozik;

— Természetes, hogy a diáksport szervezetekkel nem rendelkező iskolák is résztvesznek a versenyeken;

— A város és térség iskoláinak szerepe a megyében a versenyeken részvevők számára és eredményességében is meghatározó. Ez utóbbit igazolja a négy év megyei ranglistája is. A megye kb. 150-160 általános iskoláinak értékelése az első 40-re vonatkozik.

1990/91-ben Brodaries (1), Bóly (7), Palotabozsok (8), Park u. (17).

1992/93-ban Brodaries (2), Bóly (10), Széchenyi (13), Park u. (16), Máriaké-
ménd (19), Véménd (22), Nagynyárád (26), Lippó (27), Palotabozsok (36).

1993/94-ben Brodaries (2), Park u. (7), Véménd (10), Palotabozsok (14), Széchenyi (16), Belváros (30), Somberek (32), Bóly (36), Újmohács (38), Olasz (41).

1994/95-ben Brodaries (1), Park u. (5), Olasz (10), Somberek (11), Széchenyi (12), Belváros (22), Bóly (25), Véménd (32), Palotabozsok (33), Máriaké-
ménd (37).

— A város és térségének diáksportja 7-8000 tanulót érint. Ennek hatása, eredménye nem kizárólag sportvonatkozású. Pozitív hatásának elmaradása olyan negatív eredményeket szül, mely az ország későbbi felnőtt lakosságára hátrányos. Pl. életkorcsökkenés, egészséges életmód, munkaintenzitás hiánya. A fizikai munka, a szellemi munka hatékonysága az

ember fizikai állapotának függvénye. Az edzettség, a rendszeres testmozgás igényeinek kialakítása gyermekkorban kell, hogy kezdődjen.

— Mohács Város Polgármesteri Hivatal a Diáksport Bizottság munkáját az elmúlt években is támogatta. E támogatás jövőbeli milyenségét illetően a szóbeli megbeszélés megtörtént. Ennek írásos lefektetése a közeljövő feladata.

— Amennyiben a diáksport támogatása nem valószínű, tevékenysége megszűnne, úgy automatikusan megszűnne az utánpótlás sport és a versenysport is.

A adatok az 1995/96-ban tervezett versenyekről és nevezésekről:

Mezei futás (60 csapat), 3-4-5 próba (139), játékos (13), kézilabda lány (22), kézilabda fiú (10), kosárlabda (17), labdarúgás (55), röplabda (15), torna (32), triatlón (1), duatlón (1), sakk (22).

Tollas (2 iskola), asztalitenisz (17), kisiskolák atlétikai versenye (11), evezés (5).

A résztvevők a beszámolót elfogadták, azt reálisnak tartották. Hozzászólásaikban, mint azt a beszámoló tartalmazta, hiányolják az országos „Sporttörvényt”. Hiányolják a megfelelő támogatást, melyek elsősorban a tárgyi adottságok (labdák, szerek, pályák stb.) hiányában mutatkoznak meg. Nincsenek biztosítva a versenyek utazási költségei, és a diáksportban dolgozó szakemberek sok esetben szerény díjazása sem.

A résztvevők az elnökség munkáját pozitívan értékelték. Ennek tudható be, hogy az új elnökségbe zömében a régi elnökségi tagokat választották.

Az új elnökség tagjai Teleki Istvánt választották meg az új Diáksport Bizottság elnökének. Őt jelölte a Megyei Diáksport Tanácsba, valamint küldöttnek az 1996. február 17-i Diáksport Szövetség Országos Kongresszusára.

A résztvevők jutalmazás után átvonultak a házigazda dr. Marek József Szakközépiskola új tornacsarnokába, ahol hangulatos teremfoci, kosár, röplabda mérkőzéseket játszottak.

Teleki István
DSB elnök

Betegek és idősek Jézuskája

(Folytatás a 9. oldalról)

A megszokott helyen és formában Istentiszteleteket tartunk a katolikus, református és az evangélikus lelkészek szolgáltatásában.

Betegeinket, akiknél az egészségi állapot az eltávolítást lehetővé teszi az ünnepek idejére családi otthonukba bocsátjuk, a viszontlátás kötelezettségével.

A karácsonyi ünnepségek keretében tartunk egy ünnepi főorvosi értekezletet, melyen az orvosokon kívül az ápolószemélyzet is részt vesz. Ez egy bizonyos értékelése az elmúlt időszaknak és sejtető felvázolása a következő év feladatainak. Az ünnepi jókívánságok mellett ekkor búcsúzunk el és köszönjük meg életük munkáját azoknak akik a jövő évet már otthon kezdik meg mint nyugdíjasok.

A harmadik ünnepség az lesz amikor egy szerény vacsora elfogyasztása közben és után ünnepelejük azokat a volt munkatársainkat, közel 200 személyt, akik intézményünkben fejezték be kenyérkereső hivatásukat. Ismertetjük velük a kórház jelenlegi nem éppen rózsás helyzetét és a szerény lehetőségeket kínáló jövőt. A velük való kapcsolattartás célja az is, hogy amikor olyan helyzetbe kerülünk, hogy újból szükség lesz szaktudásukra és munkaejükrre a kölcsönös jóviszony és bizalom alapján tudjunk ezügyben érintkezni. Ismerve a volt dolgozóink anyagi helyzetét pillanatnyilag is nagyon sokan örülnének ezen kiegészítési lehetőségeknek.

Karácsony elmúltával rövid időn belül az évnek is vége. Történik valami a Mo-

hácsi Kórházban a nagy öszi népi vígság szerény vetületeként?

Az osztályokon a Rádió és a TV műsorainak élvezetén kívül más örömszerzési lehetőség nem lesz. A dolgozók részére sem szervezünk szilvesztert, de minden munkaterületen ismertetésre kerül az elévült eredmények és az elmaradt megoldások köre, valamint a következő feladatok sokasága, reprezentálva ezzel, hogy megint kezdődik valami új, melynek kapcsán lényegében folytatódik nagyon sok régi.

Befejezésül tisztelettel megkérdem, hogy kíván-e valamit tudatni olvasóinkkal és rajtuk keresztül a város lakosságával?

Ebben az évben a Kórház és Rendelő Intézetben több osztályt és részleget felújítottunk és átalakítottunk - kizárólag saját erőből - a betegellátás komfortjának javítása érdekében. A diagnosztikus és terápiai lehetőségeinket műszerek vásárlásával növeltük, többek között olyan modern berendezéssel, mely a térdizületi problémák endoszkópos technikával történő megoldását teszi lehetővé, a sebészkes minimális alkalmazása mellett. Új komplett mozgásszervi járó beteg rendelési részleget alakítottunk ki a Sebészet és Traumatológia mellett a Rendelőintézetben, ahol minden szükséges vizsgálati és gyógyítási mód egy helyen megoldható.

Nagy előrelépés lenne, ha a tüdőpavilon felújítása megoldódna, mert költöztethető lenne a II (Kronikus) Belgyógyászati Osztály és meg lenne a kapacitás az ápolási kör szélesítéséhez. Mindenki egyet

port — I. Brodaries A., IV. Brodaries B.

Úgy érzem a versenyen résztvevő lányok megérdemlik, hogy megemlítsük a nevüket. I. korcsoport A.: Juhász Ildikó, Takács Dóra, Fodor Klaudia, Pávkovics Dóra, Eröss Szilvia, Kult Brigitta. — B.: Wölfling Szabina, Hajnal Ramóna, Rózsa Réka, Schlinghoffer Noémi, Bohnert Eszter, Schunk Nikolett — C.: Schweier Bettina, Alföldi Diána, Boda Lilla, Aubert Evelin, Bajai Melinda, Schwalm Linda.

I. korcsoport egyéni verseny: I. Eröss Szilvia, II. Kult Brigitta, III. Pávkovics Dóra, VI. Fodor Klaudia.

II. korcsoport A.: Nagy Ágnes, Kecskeméti Eszter, Szaksz Adrienn, Schunghoffer Petra, Bárász Erika, Kocsi Veronika — B.: Hamisfőger Tímea, Kostyák Noémi, Kult Brigitta, Pávkovics Dóra, Eröss Szilvia.

Egyéni: I. Kocsi Veronika, III. Bárász Erika, VI. Eröss Szilvia.

III. korcsoport egyéni: VI. Szaksz Adrienn, VIII. Kocsi Veronika.

És akiről szintén nem szabad megfeledkezni, a lányok edzője Mirkó Zoltán testnevelő. A szép sikerekhez gratulálunk és további munkátokhoz sok sikert kívánunk!

Hetényi Gabriella

ért ennek szükségességével, a betegek, a lakosság valamint a gazdasági és gyógyító szakemberek egyaránt. Nagyon bízunk abban, hogy az Önkormányzat a tüdőpavilon felújításának ügyét megfelelő prioritással kezeli és a következő idényben ez a munka kivitelezhető lesz.

Köszönöm a kérdések feltevésének lehetőségét és a lapunk minden olvasója nevében és valamennyiünk érdekében kívánok további sikeres munkát, Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és a fentiekben ismertetett szükséges tervek sikeres megoldását, Önnek és minden munkatársának jó egészséget az új évben!

Kis Miklósné igazgatónő megkeresésünkkor elmondta, hogy mindhárom intézményünkben külön-külön ünnepelek a helyi adottságoknak és hagyományoknak megfelelően.

A Gólya utcai otthonban a Park utcai Általános Iskola tanulói, - Kovácsné Horváthy Lenke vezetésével - karácsonyi hangversenyt adnak.

Évente visszatérő esemény a Betlehemesek megjelenése, mivel az utcaiak is betérnek, de Bicshoff Boldizsárné vezetésével a Belvárosi Általános Iskola tanulói előadásában is gyönyörködhetnek az otthon lakói.

A dolgozói ünnepséget 21-én tartják, azért, mert a valódi ünnepnapokon mindenki a sikeres és bensőséges karácsonyért tevékenykedik.

23-án Kerekes Szilveszter esperes úr misét mond, gyórással, áldozással.

24-én fél tízkor lesz a karácsonyi ünnepség a karácsonyfa körül. Ekkor mindenki szerény, de személyre szóló ajándékot kap, ezután a hozzátartozókkal kívánt időtartamra eltávozhatsz a lakók. A nehezebben mozgók látogatják a rokonaik el látva őket az otthoni finomságokból, süteményekből hozottakkal.

A meghitt hangulatot emeli az ünnepi étrend és a teríték.

Szilveszter délutánja és estéje beszélgetéssel, meséléssel, televízió nézéssel tölthető, és sütemények fogyasztásával. Éjfélkor pezsgőbontással köszöntik az Új Évet.

Az Eötvös utcai otthonban Laczkó Ferencné elmondta, hogy nagyon sikeres Mikulás ünnepet rendeztek melynek emlékezetes szereplője volt Köveskúti Ágnes, mint kramposz.

Az 50. héten a Szabadság utcai Iskola növendékei Betlehemes játékokkal szórakoztatják az intézet lakóit.

A Jókai utcai Óvodából, 18-án, Frank Ági csoportja karácsonyi ünnepséget varázsol játékábokkal.

19-én Csósz István esperes úr és Szabó Mihály tiszteletes úr látogatják meg az ápoltakat: Istentiszteletek, gyónás, áldozás, úrvacsora. Lelki megtisztulás Karácsonyra.

Az ünnep hetében Laczkó Zsuzsa gyermek-műsoráról készült videó felvétel kerül vetítésre.

Az ünnepi fenyőfa alatt névre szóló kis csomag mind a 40 gondozottnak.

Akinek van közeli hozzátartozója ott töltheti az ünnepeket, az itt maradóknak rokonság pedig hozza a finom otthoni falatokat. Az együtt maradók is az ünnephez méltó ellátásban részesülnek.

Az egyik ápoltunknak Hefesfán gondozzák a 21 éves fiát, aki az ünnepeket itt töltheti együtt az édesanyjával.

A Gőzhajó utcai Gondozási Központban Molnár Lajosnétól tudtam meg az események sorrendjét:

December 20-án a Rókus utcai ovisok Rippné betanításában karácsonyi műsort adnak.

Az ünnep hetében közös karácsonyfa díszítés, majd 22-én az evangélikus lelkész ökömenikus istentiszteletet szolgáltat, utána következik az ajándékok átadása. CsCsF

Broda-torna

Mint már az Új Dunántúli Naplóból is értesülhettek róla, rangos tornaversenynek adott otthont a pécsi Babits Mihály Gimnázium november 25-én. A Pepsi Kupa elnevezésű eseményre a „Pécsi Tornáért” sportalapítvány rendezésében került sor.

A Brodariesos tornászlanysok ismét bebizonyították, hogy számolni kell velük a megye tornasportjában. A 120 gyereket megmozgató rendezvényen az öt megszerzhető kupából négyet a mi lányaink hoztak el.

Nézzük részletesen az eredményeket: I. korcsoport — I. Brodaries, II.-III. korcso-

Lapunk következő száma december 30-án jelenik meg. Lapzárta hosszabb terjedelmű írások, novellák számára: december 22-én 15 óra, hírek, tudósítások, aktuális eseményekről szóló beszámolók részére: december 22-én 15 óra

Szerkesztőségi hírügyelet

Lapunk szerkesztősége hírügyeletet tart a (69) 322-674-es telefonszámon.

Hétköznapokon 7.30—15.00 óráig várjuk közérdekű bejelentéseiket, híreiket, észrevételeiket.

Írásaikat

a (69) 311-733-as számon is eljuttathatják szerkesztőségünkbe.

Mohácsi Hírlap

Megjelenik kéthetente

ISSN 1216-4062

***

felelős kiadó

Menyhárt Éva

***

Levelezési cím:

7701 Mohács, Pf.: 73

Telefon: (69) 322-674

Fax: (69) 311-733

Kiadja a

Média Mohács Kft.
Lapkiadó és Lapterjesztő
Ügynökség

Tudja, hogy
minimum 20 %-kal több,
két-három héttel korábban érő,
extra minőségű termése lesz?!

— Hogyan?

— A nagyhatású

terra-vita M

humusztrágya alkalmazásával!

Kérjen szaktanácsot!

MOFA

MINTABOLT

Mohács,
Budapesti országút
Tel.: (69) 329-922/292
Fax: (69) 329-742

Felhasználása nem korlátozódik
lavaszra vagy öszre,
egész évben
bedolgozhatja a földbe!